MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY THỨ NAM 21 OCTOBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

DEPOT LEGAL INDOCHINE Nº 1647

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao.	8$00	4$80	2$80	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc.	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở.	10 00	5.00	2.50	

Bản mua báo xét kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho Bản trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 180

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.

Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$20 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées . . . 0$20 la ligne

Nên có một trường Cao-đẳng Hán-học

IV

Ấy cũng chỉ vì non hai chục năm nay, Hán-học ở nước ta hầu như bỏ hẳn, trường học Hán-học không có nữa, người trong nước không mấy ai còn lý-hội đến cái nghĩa lý Hán-học, thông-thục được cái văn-chương Hán-học nữa, tinh thần Hán-học đã gần tiêu tán. chữ nghĩa Hán-học hết thảy u-tối mà nước ta bây giờ danh-giáo cứ một ngày một lăng-loàn, luân thường cứ một ngày một điên đảo, nhân-tâm cứ một ngày một điêu bạc, sĩ phong cứ một ngày một tồi-tệ, tuy tây-học truyền-bá có thêm rộng, người theo tây-học có thêm đông mà nghiệm ra cái kết quả tây-học ở trong xứ này, chưa thấy sinh xuất được mấy tí những cái công việc lẫy-lừng, những cái sự-nghiệp chính đáng gọi là theo tây-học, là phần nhiều chỉ theo được cách ăn chơi đàng-điếm, lối phục sức trang hoàng, theo được cái tự-do cẩu, cái bình-đẳng hỗn, theo được cái cạnh-tranh đều-gong, cái khoái lạc mê-tơi, nói tóm lại là chỉ mới theo được cái văn-minh bì phu, cái vật-chất thô-bỉ mà thôi, chứ thật không có gì là học được đến nơi đến chốn cả; tây-học như thế, thì học lắm mà làm gì, tưởng dù có được mỗ ngày mà suốt nước, người nào cũng nói được tiếng tây, « cốp » được văn tây, cơm ăn cơm tây, áo mặc áo tây, cho đến tóc xoắn kiểu tóc tây, râu vuốt mốt râu tây, học tây mà hóa hẳn được ra tây đi nữa, thì cũng chưa ắt đã làm cho nước được giàu, cho dân được thịnh, cho non sông này được chút gì tốt đẹp, cho nòi giống này được chút gì vẻ-vang; chẳng qua bớt được cái tật hủ-lậu, thì lại thêm cái tật lố lăng, bớt được cái tật nơm dẫn thì lại thêm cái tật tùng tứ, đỡ được cái xấu quần nâu áo rách, nỗi đất mắm nan thì lại đeo cái xấu búa nách dao lưng, bợp khăn cắt túi, đỡ được cái dở vịnh nguyệt ngâm hoa, ngày cờ đêm rượu thì lại đeo cái dở ca-phường hí-viện, kỹ-quán đồ-trường. Than ôi! ta mong cho tây-học truyền-bá mỗi ngày mỗi thêm rộng ở trong nước ta ta mong cho người nước ta mỗi ngày mỗi thêm nhiều nhân-tài tây-học là mong thủ dụng được cái lợi-khí văn-minh ấy gấu mạnh để mở-mang quốc-vận, chấn-khởi quốc-hồn, mà nếu cái kết-quả tây-học lại chỉ đến thế là cùng, thì quốc-hồn làm sao mà chấn-khởi, quốc-vận làm sao mà mở-mang, dễ thường cái cơ-hội cứu bại phù suy, ta cũng đến tuyệt vọng về cái tiền-đồ tây-học. Người Pháp đem tây-học truyền-bá cho xứ ta, mỗi ngày mỗi mở trường tây-học cho nhiều, dạy người xứ này học tây-học cho lắm, là cũng có ý gây dựng cho cái dân-tộc kém hèn này, có ngày nhờ tây-học được trở nên giàu thịnh, để khỏi phi cái tiếng tây-học mà khỏi thẹn cái tiếng nói đi khai-hóa cho loài người, mà nếu chỉ gây dựng ra một bọn người dở-dang dạng-dở, tây chẳng thành tây, nam chẳng thành nam, thì thật là nhờ cái danh tây-học, phỉ công truyền-bá tây-học trong xứ này, mà cái tiếng nói đi khai hóa cho loài người chẳng kéo thành ra một câu phỉnh-phờ lừa dối. Chán không? mà sở-dĩ có cái kết-quả không hay như thế, chính vì Hán-học bỏ hết, cái nền học cũ đã hỏng, thành ra cái nền học mới không có chỗ bấu-bíu mà phụ vào được thêm; tuy tây-học vẫn không phải là không tốt không hay, mà cái hay cái tốt ấy đã không có chỗ bấu-bíu mà phụ vào được thêm, thì cái nền học nước mình chung-qui vẫn không có một phần nào sở-đắc.

Ấy một cái hại về chỉ có tây-học mà bỏ Hán-học trong xứ này như thế. Cái hại đó là làm cho tây-học dù có truyền bá trong xứ này được rộng mà cũng không có công hiệu gì đối với xứ này. Xưa có hai chú thợ làm vườn, một chú ở xứ đông, một chú ở xứ đoài, gặp nhau bàn chuyện làm vườn; chú đoài khoe ở chú đông có giống được giống cam tuyệt mỹ, hễ trồng là giúp sức cải-lương cái vườn cam hộ cho chú đông, chú đông mừng lắm, rước chú đoài sang, đem chặt hết cả một vườn cam cũ không còn lấy một cây, chiết những cành cam ở vườn chú đoài mà giồng vội cho mau cho chóng, ngờ đâu không hợp thổ-nghi, không ưa khí-hậu, cả vườn cam mới thành ra cam « đực » hết, năm nay qua năm khác, khảo mãi cũng chẳng có được lấy một quả nào; chú đông mất cả một vườn cam cũ, ngày ngày chỉ trông vườn cam « đực » mà khóc; chú đoài mất công mấy năm trời trần-lực cải-lương vườn cam cho bạn, không những vô-sở-đắc mà lại hóa ra làm hại bạn, cũng tiu-nghiu thất-vọng vô cùng. Cái hại về chỉ có tây-học mà bỏ hết Hán học trong xứ này, cũng không khác gì thế.

(Còn nữa)

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 18 Octobre 1926

Nước Pháp

Đảng xã-hội cấp tiến với tòa nội-các

Các báo hoan nghênh mọi lời tuyên cáo của M. Maurice Sarraut sau khi ông được tuyển sử vào chức chánh đảng xã hội cấp tiến, các báo nói sử như lời ấy, thì chắc là đảng cấp tiến tán trợ cho M. Poincaré, là người biết đứng trên sự chia rẽ của sự phân-tranh của các đảng.

Một hội liên hiệp quốc-tế

Có tin báo rằng nay mai sẽ lập một hội liên hiệp tài chính quốc tế để ấn định cái giá tiền tệ, và trong hội ấy có nhà ngân hàng Schroeder ở London và ở New York, nhà Banque de l'Union Parisienne ở Paris, nhà Dresdner Bank ở Berlin. Song có nhiều nơi đồn những tin tức thái quá về các mục đích của hội ấy, Ký thực hội ấy chỉ chú về các việc buôn bán thường mà thôi, chứ hiện không có dự tính gì đến việc đem các tài đem giao dịch. Nhà Banque de l'Union Parisienne sẽ được quyền kiểm duyệt các công việc của đảng xã hội, và phần nước Pháp.

Nước Áo

Tòa nội-các

M. Seipel sắp dựng một tòa nội các liên hiệp, để chống lại cái phong trào nổi động của đảng xã hội, và những việc việc chưa định được.

(Indopacifi)

MỘT VIỆC PHÁT MINH CÓ ÍCH LỢI VỀ Y-HỌC

Tại viện hàn-lâm cách-trí nước Pháp M. Louis Lumière có chiếu một phim ảnh chiếu của sự cử-động của quả tim trong các thời-kỳ bị đau, và về mỗi lần tiếng quả tim đập thế nào, lại nghe thấy cả.

Trong khi chiếu ảnh, giáo sư Lumbeuckea có giảng giải mọi lẽ, các hình trạng mắt trông thấy, và các tiếng tai nghe thấy thực là đáng nhau không sai tí nào. Hàn-lâm viện khen ngợi vô cùng.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Hôm xin quí báo chỉ bảo giùm cho tôi mấy điều sau này tôi lấy làm đa tạ:

Nguyên tôi có trồng một vàng tre gần mé rào nhà M. X. tôi gây dựng vàng tre ấy ra đã được 5 năm rồi, bước qua năm thứ sáu M. X. bán cái nhà lại cho M. B, từ ngày M. B mua cái nhà của M. X đến nay thì được 4 năm rồi, nguyên miếng đất mà tôi trồng tre năm ở giữa còn hai đầu thì nhà của M. B và nhà của tôi, nhưng miếng đất năm ở giữa đó không rộng là bao lăm, bề ngang độ chừng 4 thước tây, bề dài chừng 7 thước tây. Ngày mà tôi khởi sự trồng vàng tre ấy thì miếng đất ấy làng bắt phải nạp thuế ngay, nhưng cũng đã có phen M. B kêu tôi mà bảo rằng: là tre rụng xuống trên nhà hư hại quá và rụng xuống dưới đất nhớp nhúa quá, thường ngày phải mất công quét dọn, thì M. B lấy làm không bằng lòng lắm, hoặc trong ngày kia M. B bắt buộc tôi phải đốn phá đi, thì tôi có nên dời vàng tre ấy đi chỗ khác chăng? còn như tôi không vàng lời M. B cứ để vàng tre ấy an tịnh như trước thì M. B có quyền lý chi đốn phá của tôi chăng?

LỜI ĐÁP. — Vì trong luật ta điều đó không nói đến thì phải tựa theo Dân luật Tây mà giải đáp, về tòa án có xử cũng thì cũng phải tựa vào luật Tây mà quyết định cho được công bằng. Luật Tây điều 671, 672 và 673 có nói như sau này:

Điều 671. — Phàm các cây cối ở gần địa-giới láng giềng thì phải để cách một quãng theo như thể lệ riêng đã định hoặc theo nhu-lệ thời nếu có sẵn và đã công nhận xưa nay và nếu không có thể lệ hay nhu lệ thời nếu thì các cây cao quá hai thước phải để *cách địa giới láng-giềng một quãng là hai thước* và các cây khác phải để *cách một nửa thước*

Các cây lớn cây con trồng để nên cành vào tường bắt cứ giống gì đều có thể trồng sát hai bên tường mà không cần phải để cách quãng gì cả, song những cây ấy không được cao quá trên tường. Nếu không phải là tường chung của hai nhà thì chỉ một mình người chủ bức tường ấy có quyền trồng giáp tường mà thôi.

Điều 672. - Nếu cây trồng cách quãng không đủ như pháp-luật đã định thì người láng giềng có thể bắt nhổ cây hoặc bắt cắt ngắn đi cho như chiều cao đã nói trong điều trên ấy.»

Điều 673. — Người nào bị cành cây của láng giềng thò sang đất mình thì có thể bắt người láng giềng ấy chặt đi. Nếu quả ở cây nhà láng giềng tự nhiên rụng xuống đất mình thì là kỷ vật của mình. Nếu các rễ cây, gai cây hay là cành con đâm sang đất mình thì mình có quyền tự cắt lấy cho đến hết cái địa-giới. Cái quyền được cắt rễ cây, gai cây hay là cành con là quyền không thể tiêu được.»

Vậy thì như hình thước ông nói trên kỳ thì nhà láng giềng ông không thể làm gì ông được và sự là rụng ấy.

Ph h-L.

Điện-tín Ai-lao và Trung-kỳ

Ngày 18 Octobre

Giúp dân bị lụt Bắc-kỳ

Ngày hôm qua tại Vientiane có đãi một buổi chớp bóng lấy tiền giúp dân bị lụt ở Bắc-kỳ

Có chiếu mấy phim ảnh của phủ Toàn-quyền gởi đến, nhất là một phim việc cần vui ở Dariac, và một phim về lễ Nam-giao ở Huế, công-chúng rất lấy làm hoan nghênh.

Thời tiết ở Trung-kỳ

Ngày 14 Octobre nước lên to, bằng mất mát cái cầu gỗ dài 40 mà'res trê: cộng Dabang ở km 1400 về đường tỉ Phan-thiết đến Saigon. Từ Nam-kỳ đến Phan-thiết, tầu đi lại được, nhưng phải qua một cái đò, chỉ xe nặng là đi được thôi. Ở trung-bộ Trung-kỳ, và nhất là ở Huế giời vẫn mưa

(Indopacifi)

VIỆC HANOI

Thời tiết

7 giờ	21 40
15 giờ	25 30

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ nặng,	1$ 40
	10 50
	9 70
Khoai hạng nhất,	6 30
Bắp ngô	6 00

Giá bạc. — Kỳ tờ ngày 20 Octobre 1926, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 16$ 50

Thị giá cuốn trái.

Ngày 19 Octobre 1926

3 %	hoàn dần	63	05
5 % %	hoàn dần	82$	1.75
6 %	vĩnh viễn 1917	45	40
6 %	» 1918	44$	40
5 %	» 1920	54$	70
5 %	hoàn dần 1920	60$	1.70
6 %	» 1925	88$	50
5 %.	vĩnh-viễn	48$	45
5 %.	1915 1916	54$	40

Quan quyền Toàn-quyền đi thăm các sở đồn-trú. — Sáng hôm qua, quan quyền Toàn-quyền Pasquier đã đi sang thăm sở đồn-trú Lâm-dốc, có quan Thống-sứ Robin, quan giám đốc chính-trị Graffeuil hai viên lý sự Auphelle và Desalle và bộ thủy vệ quan công-sứ Wintrebert tỉnh Bắc-ninh cùng đi với mấy.

Chỗ sở ấy trước kia các nhà chuyên môn đã ra sức bày đặt mọi phương kế để hàn khẩu, nhưng cũng hàn xong lại vỡ; sau phải sở đến phủ sở cách bàn khẩu Auzoux mà bàn, thì nay đã hàn gắn xong rồi, chỉ trong giảm bữa nữa là được hoàn bảo.

Chừng cuối tuần lễ này, quan quyền Toàn quyền Pasquier sẽ xuống thăm chỗ vỡ Hà-lầu về tỉnh Thái bình.

Chỗ vỡ Hạ lầu cũng hàn khẩu sắp xong.

Hội-đồng Bảo-hộ. — Đến sáng thứ năm 21 các ông này hãy 9 giờ hội-đồng Bảo-hộ sẽ họp tại phủ Thống-sứ do quan Thống-sứ Robin chủ tọa.

Việc hộ đê. — Cái chương trình hộ đê, chúng sang đầu tháng sau thì sẽ bắt đầu thi hành. Công việc sẽ dồn dần làm suốt đê các tỉnh Sơn-tây, Hà-đông, Hà-nam, Bắc-ninh, Hưng-yên và Thái-bình.

Đê Bắc-ol cũng sẽ khởi sự bồi trác lại.

Tòa án cai-trị. — Tòa án cai-trị họp ngày hôm nay để xét những việc sau này:

[illegible]

hữu-Trác.

Việc Mme Trần-thị-Nọc xin giảm thuế môn bài năm 1926

Việc M. Uong-fac-Hing ở Hưng-yên xin miễn thuế thân.

Việc M. Ng-văn-Chúc ở Hanoi xin giảm thuế môn-bài.

Việc M. Đặng-văn-Cơ ở Hanoi xin giảm thuế môn-bài.

Việc Mme Phạm-thị-Phú ở Hanoi xin giảm thuế môn-bài.

Việc M. Ng-văn-Ngọc xin giảm thuế xe trong năm 1926

Việc M. Ng-văn-Cát xin giảm thuế môn-bài.

Việc MM. Nguyễn-ngọc-Lạc và mấy mươi nữa xin giảm thuế thổ, vân vân.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị có lập kỳ tòa bất thường do quan chánh-án Dumourlin chủ tọa, quan Bện lý Barrière ở ngồi cáo tội xử mấy việc duy có việc sau này là hay hơn cả.

Nguyên hồi 2 giờ rưỡi chiều hôm 14 octobre Mme Ng-thị-Hai ở phố hàng Da có sai cậu Nghiêm-thượng Bông 13 tuổi là em chồng đem tờ giấy bạc hai chục đi đổi lấy giấy lẻ. Cậu bé đem tờ giấy bạc đến nhà Mme Ng-tư-Chất bán tạp hóa ở phố hàng Bông đối, nhưng vì ở đó không đủ tiền lẻ, cậu bé lại phải đem đi chỗ khác để đổi. Không ngờ lúc đến đầu ngõ Phù Doãn thì gặp một người Ấn-độ tên là Marie-pragassam (Paul-Louis) nhập tịch Pháp, thấy cầm giấy bạc ở tay rảm lại đọa là của ăn cắp đe đem đến sở mật thám, rồi liền bắt đưa bé lên công xe mình, đe tên phu Đào-văn Chu kéo. Sư ông đi được một quãng thì người Ấn-độ ấy bắt đưa bé xuống bảo xe chạy phăng phăng đại định nhưng sang hai chục bạc ấy. — May cậu bé kia tay còn trẻ nhưng nhanh trí không thấy thế liền thuê luôn xe khác cố đuổi cho kịp xe của Mar apragassam. Khi đuổi đến vườn hoa cửa Nam cậu bé trông thấy một người lính cảnh sát đứng gác ở đấy thì vội hô hoán lên « Nó ăn cắp của tôi tờ giấy hai chục ». Người lính cảnh sát ấy liền là Ng-văn-Ty nắm cổ hai bàn lại hỏi đầu đuôi. Lúc ấy Mariapragassam nói tiếng Pháp rằng: « *ta là người Tây không phải là ăn cắp*, là cậu có việc vội, không nói dài được, cứ hiện nhà ta ở rồi đâu có đấy ». Nhưng người cảnh sát ấy không nghe, nhất định giải hai bên xuống bốt hàng Trống.

Này tên hồi thì Mar apragassam chối không nhận lỗi gì, và khai rằng hôm 14 ấy vợ là bà Thị-Lý đưa cho hắn tờ giấy 2 chục đem đi mua giấy về quấn áo cho con. Nhân đi đến ngõ Phù Doãn thì gặp cậu bé đang khóc, hỏi mãi giấy bạc hai chục, Mariapragassam thấy cậu bé cứ khăng khăng giữ tờ giấy bạc 2 chục ở trong tay ra bảo rằng: « giấy bạc của mày đây này ». Quan tòa liền vặn theo « Phong tục nào thì Mariapragassam ấp úng một lúc rồi nói bừa ra là « Phong tục Annam » (?) Đoạn rồi lại khai thêm rằng cậu bé ấy vừa khóc, vừa đi, sau nghe người ta xui, nên lấy hẳn số tiền ấy ăn cắp.

Song tòa hỏi những chứng cớ. Theo như lời chứng ta thì cung của cậu bé là đúng, mà cung của Mariapragassam là gian. Khi nghe lời cãi của luật sư bên bị (do tòa sứ người cãi hộ) đã xong thì tòa lượng phạt Mariapragassam có 1 tháng tù không án treo.

Khá khen thay cậu Nghiêm-thượng-Bông tí tuổi mà đã nhanh trí khôn. Cũng có khi nhiều người lớn, già gặp cảnh ngộ ấy, thì đành chịu mất tiền.

Thi các tiếng Đông phương. — Bài sau Pháp dịch ra Quốc-ngữ về đề-nhị cấp như sau này:

A travers la Nha-quê

Combien en ai-je vu, dans mes nombreuses [illegible] Avec quelle joie j'apercevais, après les longues randonnées à cheval, le minaret ou le clocher de quelque citadelle où les veilleurs annonçaient par un cri-air nombre de coups de tam-tam l'arrivée d'un Européen ? Point de surprise possible : le mandarin est toujours prévenu à l'avance, et le tam-tam, suivant des vibrations, fait connaître l'approche d'un piaillant. d'un groupe. d'indigènes, d'un Européen ou d'une bande en armes.

Parfois aussi, au hasard des tournées dans la région montagneuse, on se trouve tout-à coup en face d'une vieille citadelle abandonnée Ce sont les vieux châteaux-forts du pays d'Annam. Ces citadelles jouent. dans le paysage, les rôles de nos vieilles ruines. Je me souviens d'une, entre autres. à My-duc, qui reflétait ses murs bruns dans l'eau verte des fossés. Les herbes folles, les lianes, les arbustes vivaces l'enlaçaient. La nature entreprenait son œuvre de destruction. Par la porte béante, une forêt vierge apparaissait ; les serpents se coulaient le long des pierres disjointes, un ciel bas et gris, un ciel de « crachin » et de sauvages montagnes servaient de fond à ce décor car les citadelles ne sont jamais placées sur des éminences. Il se dégageait de tout ce spectacle une grandeur farouche. C'est que la nature en Annam n'est point joyeuse. Le ciel y est souvent gris, qu'il soit surchauffé et porté au blanc pendant l'été, ou qu'il soit couvert des brumes du printemps. Les maisons en paillote et en boue, les costumes sont de teinte brune. Le buffle, couleur de la vase Les fleuves sont lourds et roulent des eaux terreuses. Enfin l'infinie rizière est triste et la forêt elle-même est silencieuse.

Nguyễn Tòa sứ. — M. Đỗ-trọng-Tuyển đã tráng tuyển kỳ thi thư kỳ tập sự, niên hạng 450$, nay được bổ đi Vĩnh-yên.

Tại ga xe hỏa và bến tàu thủy. — Ngày hôm nay, 20 octobre 1926, số người đi lại ở ga xe hỏa và bến tàu thủy như sau này:

Tại ga xe hỏa

Số người đến:	65 người	Âu
	2013 —	Á
Số người đi:	47 —	Âu
	2200 —	Á

Tại bến tàu thủy

Số người đến:	2 người	lính
	450 —	Nam
Số người đi:	3 —	lính
	350 —	Nam

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh hãy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Cezanne* ».

Thuốc cũng vàng, giấy giám lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.

Danh dự hội-tinh. – Những người có tên sau này đều được thưởng danh dự hội-tinh :

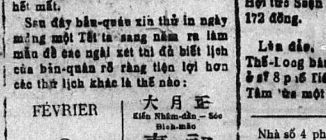
Bội-tinh bực hạng nhì (suite)

MM. Tôn-thất-Hanh, lộ mục Phong-điền, Trung-kỳ ; Mai-văn-Vy, ở Trung-kỳ ; Hậu-thanh-Chương, cựu bang-trưởng ở Trung-kỳ ; Phạm-văn-Thanh, ở Trung-kỳ ; Y-Boan, đội khố xanh ở Trung-kỳ ; Ng-văn-Chất, đội khố-xanh ở Trung-kỳ ; Võ-văn-Chanh, kiểm-lý ở Minh-long, Trung-kỳ ; Ng-hữu-Bang, hội-viên hàng tỉnh ở Trung-kỳ ; Trương-Liễu, ở Trung-kỳ ; Ng-trọng-Mưu, chủ-sự Công-sở ở Trung-kỳ ; Huỳnh-văn Khai, viên-ngoại bộ Lễ ở Trung-kỳ ; Tôn-thất-Quynh, giai-lâm nội-vụ ở Trung-kỳ ; Kiều-thế-Bình, chủ xưởng sắt ở Trung-kỳ ; Trần-đức-Tân, thư-ký ở Trung-kỳ ; Lê Hy, quản khố xanh ở Trung-kỳ ; Nguyễn-Tinh, lộ-mục Quế sơn ở Trung-kỳ ; Hồ-văn-Khoi, thợ đóng sách ở Trung-kỳ ; Đinh-văn-Công, tày-phái sở Công-chính ở Trung-kỳ ; Doan-Sang, đọc-điếu ở Trung-kỳ ; Trương-đình-Hanh, lại-mục Tuy-hòa, ở Trung-kỳ ; Ng-văn-Bao, cần bếp ở Trung-kỳ ; Dương-Cung, giáo học ở Trung-kỳ ; Ng-văn-Lang, đội khố xanh ở Trung-kỳ ; Lê-Thông, đạo công ở Trung-kỳ ; Trần-văn-Tiêu, đội khố xanh ở Trung-kỳ ; Trương-tấn-Dân, thư-ký tòa sứ ở Cao-miên ; Trần-sao-Thạch, thư-ký kho bạc ở Cao-miên ; Ng-văn-Du, thợ may ở Cao-miên ; Ng văn-Ký, ba toong tàu thủy ở Cao-miên ; Trần-ngọc-Vôi, thủ chỉ dân Nam ở Takeo, Cao miên ; Trương-văn-Lợi, thư-ký tòa sứ ở Cao-miên ; Trần-văn-Thuộc, thầu khoán ở Pnom-Penh ; Lê-văn-Cương, tại sở lục-lộ Cao-miên, Ng-văn-Lực, phó quản Thương chính Cao-miên Trương-văn-Giêu, thư-ký kho bạc Pnom-Penh ; Cao-văn-Tỷ, làm tại phủ Khâm-sứ Ai-lao ; Phạm-văn-Bưởi, làm tại phủ Khâm-sứ Ai-lao ; Trần-văn-Cau, thư-ký giấy thép Ai-lao ; Can-hữu-Tạp, lecteur giấy thép Ai-lao ; Trần-ngọc-Viên, quản khố xanh ở Luang-prabang Đài-văn-Vy, ký vẽ ở Ai-lao ; Lê-tim-Tuyên, khán-hộ ở Ai-lao ; Đào-văn-Chương, cai khố-xanh ở Saravane ; Ng-ngọc-Triều, khán-hộ ở Ai-lao.

(Còn nữa)

Đã in xong lịch năm 1927 rồi. — Xin kính-cáo để các ngài đại-công-thương ở khắp các tỉnh gần biết là lịch năm 1927 của bản-quán đã in xong, vậy ai muốn mua buôn hay mua lẻ thì xin kịp đến bản-quán mà chọn các kiểu vẽ, kẻo chậm ra thì các kiểu vẽ đẹp người ta trọn hết mất.

Sau đây bản-quán xin thử in ngày mồng một Tết ta sang năm ra làm mẫu để các ngài xét thì đã biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào :



Giá lịch của bản-quán bán như sau này :

Từ 100 trở lên. . .	0 $ 35 một
Từ 50 đến 99 . . .	0 40 »
Từ 1 đến 49 . . .	0 45 »
Tiền cước 1 quyển .	0 25 »
2 quyển	0 40 »

Các ngài ở xa, muốn mua lẻ tưởng nên rủ nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn hỏi gì, xin cứ viet thư về cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này :

M. Bùi xuân-Thiều
61-63, Rue du Coton, Hanoi.

Phát hỏa. — Hôm qua vào hồi 5 giờ chiều phát hỏa tại nhà M. Trần-gia-Mưu ở phố Bờ-hồ số nhà 27 may người trong nhà chữa được ngay, nên chưa cháy hại mất đồ đạc gì cả.

Ngạ xe lửa. — Vào hồi 9 giờ 45 phút sáng hôm qua, chuyến xe lửa Nam-định thì đi lên đến đầu ga Văn-điển thì có phải một người đàn ông tiền chưa biết tên tuổi là gì đứt bằm mất bàn tay trái và hai bên chân. Đưa vào nhà thương được nửa giờ, vào hồi 10 giờ rưỡi thì chết.

Bạn hàng mất lương. — M. Huy-Khuân chủ hiệu Vĩnh-đức-lợi ở phố hàng Bè, số nhà 49, thưa Ng thị-Đạm tức Vĩnh thịnh, lên các để hàng đáng giá 587 đồng 6 hào.

Bội tín. — Mme Lê thị-Liên, cán gạo ở phố Bờ-sông, số 84 thưa Lê-văn-Hợi tức Soạn bội tín một món tiền là 172 đồng.

Lừa đảo. — M. Nguyễn-văn-Lão tức Thế-Loong bán các đồ dong bằng sắt ở số 8 phố Tiên-Tsin, thưa Trần-ngọc-Tâm tức một món tiền là 400 đồng.

Nhà số 4 phố hàng Giò (Bd Gia-long) cho thuê. Hỏi tại nhà báo. 5.927

Hội-chợ Hanoi

Mọi việc ở Hội-chợ năm nay sẽ bắt đầu từ ngày 28 Novembre, đến ngày 12 Décembre thì thôi.

Quan Bốc-tơ Bi-cơ-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh lậu, các bệnh tiểu tiện, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gio, số nhà 33, Hanoi, dây nói 314.

Quan Bốc-tơ có cả nhà cho người đẻ, người ốm ăn nằm, ai cần lại hỏi. 3.14

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu báo chí Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá.

VIỆC BẮC-KỲ

HẢI-HƯNG

Mất vì đa. — M. Ng-đình-Roãn đi thu tiền cho nhà The China and Southern Bank, nhà ở số 132 phố [illegible] chiếc bình thuế hơn năm nay và của gửi vật.

Chết đường. — Có một cái thầy người đàn ông tên là Dương-văn-Vy 42 tuổi quán làng Ao-châu tỉnh Hưng-yên chết vào chiều hôm thứ sáu ở phố nhà thương thì sở cảnh-sát đã cho đưa về nhà xác. Nguyên bọn mệnh Vy xét ra là phu mỏ vào Nam-kỳ chẳng may đi đường bị bệnh cảm mà mệnh một.

Ốm đường. — Một người đàn ông trạc 50 tuổi thấy ốm nằm ở nhờ thì Minh cảnh-sát đã cho đưa vào nhà thương để điều-trị.

Đánh rơi vé lotterie. — M. Ng-đức-Đại tòng sự tại Kho-bạc nhà nước (trung) cầm rằng vừa rồi đánh rơi mất quãng vé đánh số của hội Tương-tế Bắc-kỳ số 04677.

Mất trộm dầu. — Phạm-thế-Mỹ 26 tuổi lẫu trộm mười lít dầu essence của M. Bến tức Sen thì đã bị bắt tăng giam để giải vào tòa án nghị tội.

Trộm. — Đêm 15 rạng ngày 16 Octobre nhà M. Lê-văn-Bửu ở ngõ Lạc-viên, có trộm vào lấy mất ít quần áo đáng giá hơn chục bạc. M. Bửu đã làm đơn trình sở Cảm và việc ấy.

Đánh người bị thương. Chú A Seng tức Lap Hang 19 tuổi, thợ tử-tế-tân năm 1925 số 3719 bị kêu nài và tội đánh người bị thương là chú Chun-Fos Co.

Xe đạp của ai ? — Một chiếc xe đạp của ai bỏ ở đường cái thì linh cảnh sát đã đem nộp tại sở cảm chính.

Mất chó săn. — Một ông Tây mất trộm chiếc chó săn to lớn, lông đen và trắng, trị giá một trăm đồng bạc, thì đã làm đơn trình sở cảm.

Mất đồng hồ — Một người linh khố đỏ tên là Đào Cẻ đóng ở trại Dépôt des Isolés mất trộm chiếc đồng hồ quít vào hồi giữa trưa ngày 9 Octobre trước thì nay sở Cảm còn đang cho dò xét gian nhân.

Ăn tươi xe ô-tô — Một chiếc ăn tươi xe ô-tô rơi ở phố Verdun thì M. Gourrion đi qua nhặt được đã đem lại nộp sở Cảm.

Giấp dân bị lụt. — Những số quyên mới thu được như sau này :

Mme Lubeyre (số thứ hai) ..	31 $ 00
M. Fauvel	30,00
Hong-Kong Shanghai Bank và người làm	138,00
Transports Automobiles. . .	145,00
Pharmacie Caspar và người làm.	38,70
M Godelu và người làm . . .	63,00
M. Briffaud và người làm . .	226,00
Trường Đức thịnh.	4,15
M. Vidry và người làm ở Quan-khẩu.	180,00
Mme Nguyễn-văn-Cẻ.	97,00
M. Chuong.	1,00
Garage central	33,00
Sở quyên của hộ tịch	85,60
M. Cirodolle và người làm . .	88,00
M. Chassagneux và người làm	9,00
Sucr'e và người làm	198,50
Buổi hát của hội Bắc-kỳ Thanh-niên thể-dục. . . .	830,00
Stade Haiphonnais (tối đá bóng).	111,20
A'e'iers maritimes và người làm	82,00
Verreries d'indochine và người làm.	89,00
Cộng	2.454$00
Những số quyên trước . . .	31.378,62
Tổng cộng đến ngày 16 Octobre 1926.	34 327$62

HẢI-DƯƠNG

Tù trốn. — Tên Ng-v-Nuôi 49 tuổi quán làng Bồ-sơn, phủ Kinh-môn tỉnh Hải-dương, phải tù 3 tháng vì tội không có thẻ thuế thân. Ngày 18 octobre đang khi đi dọn đường ngoài phố, tên tù ấy đã trốn thoát.

CAO-BẰNG

Hỏa Tam-trang. — Đến ngày 25 và 26 tháng 9 ta này, sẽ làm lễ khánh thành miếu Tam-trang sở quan công-sứ và quan tuần-phủ bản tỉnh đến chứng kiến.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán cả giấy quản báo, chứa lại thế nào thì biên rõ rằng vào đấy, và gửi theo hai hào (0 $ 20) bằng tem cũng được) để chi tiền giấy quản khác.

Mỗi kỳ không gửi tiền theo thể sẽ để nguyên như cũ hoặc phải thôi nộp báo.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Vấn đề thuế khóa tại nhân dân đại biểu viện. — Buổi mai ngày 9 septembre 1926 đúng tám giờ, quan Khâm phái đại-diện quan Khâm đến hội đồng đủ đã một rồi. — tám giờ rưỡi, quan Khâm mới những ông nghị-viên nào biết tiếng Pháp đến bàn giấy.

Ngài có nói rằng : Hình như các ông một đàng thì sự dân công kích, một đàng thì chỉ muốn giữ chỗ nghĩa riêng của mình, không muốn làm việc. Ông nghị-trưởng trả lời rằng : chúng tôi đã ra đây là chỉ ý giáp chánh-phủ để làm việc ích lợi cho dân, chớ không có ý muốn giữ chỗ-nghĩa riêng gì, chỉ vì dân thì nghèo khổ, mà thuế mỗi năm một tăng, chỉ nghe đến vấn đề thuế, thì nghị viên cũng khá lòng mà giải quyết được. Quan Khâm-sứ nói rằng : Trong vấn đề thuế mới đây, ngài chỉ muốn thi hành thế nào cho được công bình hơn trước, chớ không phải chỉ ý muốn thêm thuế dân mà ngại. Nếu nghị viện muốn giữ nguyên thuế cũ thời ngài cũng bằng lòng.

Ông Nguyễn-Trác lại nói đến điều xin xét ngân sách, về các khoản chi thu, để nghị viện có thể bày tỏ ý kiến với chính-phủ, tiết kiệm những khoản chi tiêu về sự không cần thiết, để khỏi sự gia thuế cho dân sinh nhờ, thì quan Khâm nói rằng : Các ông xét ngân sách về điều gì nên sửa lại thì cứ xin sửa, vậy thì sang năm trở đi, ngài hãy gửi ngân sách trước một tháng, để cho có thời giờ mà xét.

Chín giờ có quan chánh phòng nhì tới xem đọc ngân sách, đến mười giờ thì đọc xong.

Hội đồng đồng thanh nói : Chúng tôi chỉ mới nhận được ngân sách hai bữa nay, không có thời giờ mà xét, nhà nước tín thính thế nào, có bàn với chúng tôi đâu, bây giờ để in thành sách đem ra đọc, bảo chúng tôi nghe, thời chúng tôi có hiểu gì trong ấy, quyền thi hành thời do chính phủ quyết định, chúng tôi không dự gì đến, đúng 11 giờ thì giải tán.

Bữa sau 10 giờ rưỡi thì khoản thuế. Ông Vinh đọc một bài dự thảo ý muốn y cựu, không muốn bang nào đổi chịu thuế. — Ông Nguyễn-văn-Tăng cũng theo ý ông Vinh.

Ông Trạch nói : theo chính trị ngày xưa thì y như thuế cũ, chớ theo chính trị bây giờ, nhà nước đã muốn lấy nhân đạo, công bình như bên Á-châu đối người Annam, thì mấy hạng người có thể chịu thuế được, mà xưa nay chuẩn miễn, nay phải gánh bớt một phần với dân mới phải.

Ông Hiến theo ý ông Trạch.

Ông Du đồng ý với ông Vinh.

Ông Phong ông Đính cũng đồng ý với ông Trạch. Ông Bằng xin nhận sửa lại ngạch thuế, nhưng không nhận thuế lợi tức.

Hội đồng đồng thanh nói : Không bằng lòng về sự đánh thuế lợi tức. Ông Hiến xin đứng sẵn ngày, vì theo tinh thần như kỳ trước thì đã được. Ông Di nhận cách sau thu là công bình, nhưng xin hoãn lại.

Ông Vinh nói : chưa làm được là vì quyền hạn của nghị viện chưa định, ông Nguyễn-Trác nói. — Số tiền công ích cho nạp thực số năm ngày của hạng chánh trắng, nhập với thuế thân, mà phân bổ ra các hạng chức sắc miễn sai, miễn đạo, lưu dân và ở canh trồng dâu phải một phần như nhau, nhưng xin đổi lại thuế định, gọi là thuế quốc dân, ông Đặng đồng ý về sự sau thu, nhưng không chịu nhập số công ích vào, lan bàn tới sự tuyên bố ý kiến, nói về cân bạng có thể nhận được mà xưa nay được miễn miễn, nay gánh bớt một phần số hạng chánh trắng chịu nặng mấy lần.

Trong nghị-viện đều hiểu đồng cả. Ông Trạch đọc bản dự thảo về ý kiến ấy.

Hội đồng ngồi đọc không ai dị nghị chỉ có muốn sửa lại cho gọn và cho rõ ràng mà thôi.

Đúng năm giờ rưỡi thì giải tán.

Uống rượu mà chết. — Tại làng Thanh-lương huyện Quảng-điền vừa rồi có một đứa bé con 12 tuổi say rượu mà chết. Cái tội lấy do bởi nó, mà cũng bởi người lớn ở đó ngu nghiệm cấm đi đâu khi quá rồi, thì cứu đã không kịp đang tế thay !

Số là nhà kia có đám cưới thì có thuê trẻ con xách lồng đèn đi tiễn họ. Khi lễ cưới đã xong rồi thì rượu trà tiếp đãi xuê xoàng, vì vậy mà thằng nhỏ ấy đã hoang đàng lại cần có rượu chè mãi sức dùng bao nhiêu thì dùng, nó nông dân ở lit rượi có rượu Tây cả rượu ta. Uống rồi say quá đi ko dậy được phải công nó về nhà. Về tới nhà thì say đã quá độ nên không được phải chết.

Oan uổng thay, lỗi ấy bởi nó mà cũng bởi phụ huynh không biết nghiêm trừng, đáng tiếc thay !

TOURANE

Bởi sao mà cháy ? — Trưa hôm 13 Octobre chính giữa lúc gió may đương thổi rồi, trời nắng nồng nàn, bỗng nghe ở phía xóm nhà lá bờ biển, địa phận làng Thạch-thang, mõ công liền tiếp, kêu la om xòm, khiến cho kẻ gần người xa ở vùng bốt rẻ nhau chạy đến ; tới nơi thì trông thấy khói lên tưng bừng, một cái nhà lo đương hồi thành tro bụi, không ai thể nào cứu được, chỉ đứng ngơ ngẩn coi mà ngang. Công may sao chỗ ấy ở biệt tịch ra một khu, xung quanh lại nhiều cây ăn trái, nên không lan lụy đến xóm diềng.

Nhà cháy đó là của một người tổng thuộc, lâu nay ăn nhờ lộc thánh cũng khá nhiều, trong nhà thờ tự trang hoàng, chỗ nào cũng là lộng hương đèn vàng rỡ, là một thứ đồ dẫn hỏa rất lanh, nên chi tuy rằng không rõ bởi cớ gì mà phát hỏa, chớ ai nghe nói sự cháy lý, thưởng cũng không lạ gì.

Giấp người bị lụt. - Trung hai tối 11 và 12 Octobre ở thành phố ta có một cuộc hát tuồng rất lớn, do các viên tăng sư ở hai nhà đại thương lỗ chức ra để lấy tiền giấp người bị nạn thủy lạo ở Bắc-kỳ

Nghe nói số tiền thu được cũng khá lắm, vì việc nghĩa nào nhân hà con ở trong chốn hẻo cũng có nhiều kẻ hoan nghênh.

— Quân *Liêu* chớ nên bắn trộm, để ta ra xem trận-đồ cái bèn *Liêu* thế nào.

Bàn-điền-thọ nhận biết là *Dương* lục-lang, nghĩ thầm : người này đã là con nhà tướng-môn, lắt nữa am-hiểu trận pháp.

Bàn-điền-thọ nghĩ vậy, mới truyền lệnh cho các binh phải theo lệnh cờ đỏ chỉ huy, tày cờ hiệu-bảo. Quân *Liêu* nghe lệnh, các binh đều nổi hiệu trống. Binh thì trận-đồ, trông thật vững như sơn-khạo.

Dương lục-lang ngồi trên mình ngựa, xem ngắm hồi lâu, ngảnh lại bảo các tướng rằng :

— Ta xem trận-đồ cũ nhiều, nhưng cơ biến-hóa chưa thấy bao giờ lạ-lùng như thế. Bảo là *Bát-môn-kim-toản trận* thì sao lại có mười bốn cửa ? Bảo là *Bá bồn-trận* thì sao lại có Ngọc-hoàng Lôi-tôn vào đó ? Ta xem võ binh sao nhiều thế, mà ta hãy rút quân về, rồi sẽ sang nhau thương ngộ.

Bọn *Nhạc-thăng* và *Mạnh-lương* vâng lệnh rút quân về trại. Quân *Liêu* cũng không đuổi theo. *Dương* lục-lang về đến trong trại, bảo *Vương toàn-tiết* rằng :

— Cái trận-đồ này thật rất lạ-lùng, tôi không hiểu ra thế nào.

(Còn nữa)

Kết làm cả bánh ngọt nữa. Phải có giấy chứng chỉ tốt. Lương cao, thử rồi mới dùng. (Hỏi tại phòng Thương-mại).

5.926

Sở máy đúc (La fonderie de Quảng-yên) ở Quảng-yên cần dùng thợ điện giỏi và cai chữa máy giỏi.

Hỏi ở đấy. 5.906

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thụ độ nguyên Bác-điều hội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1 $ 50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.

GIÂY NÓI số 236

5018.

Số 88

BẮC-TÔNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Lệ quân-sự lại truyền lệnh cho Da luật nột cũng truyền lấy năm nghìn Phiên-tăng, mỗi người tay cầm chuỗi trường-hạt đóng làm các phật ở *Tây thiên lôi-âm-tự*, còn năm trăm hòa thượng đứng xếp hàng hai bên, đóng làm các vị *La hán Da luật-nột* vâng lệnh.

Lệ quân sự đã dàn thành trận thế giao nhau *Xuân-nham* và *Hàn-điền-thọ* đốc-chiến, trong trận dùng cờ đỏ để làm hiệu chỉ-huy. Khi trận thành rồi trời đất vẫn-vọ, mưa gió hết-hiu, ai trông cũng phải ghê sợ.

Ngày hôm sau, *Xuân-nham* bàn với *Hàn-điền-thọ* rằng :

— Nay quân *Tống* đóng ở đối-lũy bên kia, ta nên sai người đưa chiến-thư sang, xem chúng làm ra thế nào.

Hàn-điền-thọ khen phải, liền sai người đưa chiến-thư sang trại quân *Tống*. Ngày hôm sau, tướng bên *Tống* là *Vương-toàn-tiết* cùng *Lý-minh* đem quân ra chốn bình nguyên, để định sống quân *Liêu* giao-chiến. Khi ra tới nơi, trông thấy bên quân *Liêu* đã giàn thành thế trận.

Vương-toàn-tiết kinh ngạc mà rằng :

— Cứ xem thế trận này thì bên quân *Liêu* tất có kỳ-thì, ta chưa nên giao-chiến vội.

Nói chưa dứt lời thì tướng bên *Liêu* là *Xuân-nham* và *Hàn-điền-thọ* đã cùng cưỡi ngựa tiến ra mà quát to lên rằng :

— *Tống-tướng* kia ! Nếu chỉ đưa về thì cũng ta giao chiến, hãng mau đầu phép thì hãy xem trận đồ của ta.

Vương toàn-tiết nghĩ bụng bảo *Lý-minh* rằng :

— Khi thế quân *Liêu* hiện đang hăng-hái, nếu ta giao chiến, chưa chắc đã thắng được. Ấu là ta hãy bẹn xin đầu phép, rồi sẽ thương nghị về sau.

Lý minh nghe nói, cũng lấy làm phải, *Vương toàn tiết* mới lớn tiếng mà bảo *Xuân-nham* rằng :

— Chiến đấu chẳng qua là cái hăng hái của bề võ-phu, không lấy thế làm lạ, chi bằng để chúng ta xem xét trận đồ, rồi sẽ đáng chiến đấu phép, cho tỏ sự cao thấp hơn thua.

Xuân-nham cười mà bảo rằng :

— Ta cho các người xem xét trận-đồ, rồi về mà liệu mà đến đây phép cùng ta.

Nói xong, tên thì thu quân về trại.

Vương toàn-tiết và *Lý-minh* xem một lượt, rồi cũng thu quân trở về. Khi về đến trong trại, *Vương toàn-tiết* bảo *Lý minh* rằng :

— Tôi xưng rằng biết cái chất trận đồ, nhưng chưa thấy trận đồ nào lại lạ như ngày nay vậy. Vậy ta phải mau mau dâng biểu tâu với triều-đình để tìm người đến giúp.

Lý minh nói :

— Về này nên phải làm ngay, chớ có chậm trễ.

Vương toàn-tiết liền về bình-thì trận-đồ của quân *Liêu* mà người đi gấp ngày đưa, trở về *Biện-kinh* để tâu *Tống Chân tôn*. *Tống Chân-tôn* xem xong, giật mình kinh sợ, trao cho các quan văn võ triều-thần cùng xem, không một người nào hiểu rõ cả.

Khâu chuẩn tâu rằng :

— Cái trận đồ này thì thật là sợ, nhưng bọn kiến-hèn, trí-phiền, tôi *Dương* lục-lang ở Tam quan về thì khó lòng có người phá vỡ được.

Tống Chân tôn nghe lời, tức thì sai sứ đi sang Tam-quan, triệu *Dương* lục-lang về triều. *Dương* lục-lang tiếp được thánh-chỉ, bàn với các tướng rằng :

— Thánh-thượng đã cho triệu thì thế tất ta phải về.

Dương lục-lang giao cho *Trần-lâm* và *Sài-cầm* giữ coi sóc-trại, rồi cùng bọn *Nhạc-thăng* và *Mạnh-lương* cộng 22 viên chỉ huy-sứ, đem quân bản-bộ trở về *Biện-kinh*. Khi đến *Biện-kinh*, *Dương* lục-lang trước cho các tướng đang quân ở phía ngoài thành, vào làm lễ triều-kiến.

Tống Chân-tôn bảo rằng :

— Mới đây quân *Liêu* cùng quân ta giao-chiến, có hai trận đồ mà các tướng không ai biết rõ. Nhà-ngươi là một tay tâu-tướng ở *Thái-nguyên* trước, tất thông thuộc về phép trận-đồ, vậy ta phải *ai* có trận nhà-ngươi vậy, để nhà-ngươi thử xét xem nó là phép gì.

Nói xong, liền trao bản trận-đồ cho *Dương* lục-lang xem. *Dương* lục-lang cầm bản trận-đồ xem qua một lượt, rồi tâu rằng :

— Muôn tâu bệ-hạ ! kẻ hạ-thần xem bản trận-đồ này thì tất nó người ta đã dạy, chứ cứ như người nước Liêu, không ai đã nên mà bày ra. Dám xin bệ-hạ cho kẻ hạ-thần đem quân tới coi, để xem xét lại một lượt, rồi sẽ định-liệu.

Tống Chân-tôn chuẩn-tấu, lại xét một ít cái kim-chỉ-nam tiền thưởng cho *Dương* lục-lang. *Dương* lục-lang lạy tạ lui ra, rồi đem quân bản bộ tự chốn *Biện-kinh* thẳng đường tiến sang *Cửu-long-cốc*.

Vương toàn-tiết nghe tin có quân bộ *Dương* đến, mừng lắm, kẻ sao cho xiết, liền sang bọn *Lý-minh* đem quân ra đón. *Dương* lục-lang xuống ngựa, sang *Vương-toàn tiết* vào ngồi trong trại, hai người cùng nhau trò chuyện ân-cần.

Vương toàn-tiết nói với *Dương* lục-lang rằng :

— Chúng tôi vâng lệnh triều đình đem quân đi đánh *Liêu*, không ngờ quân *Liêu* có bày trận-đồ, trông rất kỳ dị. Nay tâu-hạ đã tới đây, tất sẽ cũng có định kiến.

Dương lục-lang nói rằng :

— Thanh-thượng có trao bản trận-đồ cho tôi xem, chẳng tôi xem cũng chưa được biết, ấu là để ngày mai tôi hãy ra trận, xem cách biến-hóa của chúng ra thế nào.

Vương-toàn-tiết nghe lấy làm phải, truyền quân đặt tiệc khoản đãi. Hai người cùng nhau nâng chuyện, mãi đến canh khuya mới tan. Ngày hôm sau, *Dương* lục-lang truyền lệnh đem quân ra trận.

Bọn *Nhạc thăng* và *Mạnh-Lương* đều mặc giáp lên ngựa hăng-hái tiến ra. Ba bồi trống giục, quân *Tống* rẽ hai bên rẽ. Tướng bên *Liêu* là *Hàn-điền-thọ* cũng đem quân ra giàn ở trước trận.

Dương lục-lang ngồi trên mình ngựa, lớn tiếng nói rằng :

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

De temps en temps, un des buveurs regardait dans la rue et s'exclamait : Il fait noir comme dans un four ! — ou : — Il faut être chat pour aller dans la rue sans lanterne à cette heure-ci ! Et Cosette tressaillait.

Tout à coup, un des marchands colporteurs logés dans l'auberge entra, et dit d'une voix dure :

— On n'a pas donné à boire à mon cheval.

Si fait vraiment, dit la Thénardier.

Je vous dis que non, la mère, reprit le marchand.

Cosette était sortie de dessous la table.

— Oh ! si ! monsieur ! dit elle. le cheval a bu, il a bu dans le seau, plein le seau, et même que c'est moi qui lui ai porté à boire, et je lui ai parlé.

Cela n'était pas vrai. Cosette mentait.

En voilà une qui est grosse comme le poing et qui ment gros comme la maison, s'écria le marchand. Je te dis qu'il n'a pas bu, petite drôlesse ! Il a une manière de souffler quand il n'a pas bu que je connais bien.

Cosette persista, et ajouta d'une voix enrouée par l'angoisse et qu'on entendait à peine :

Et même qu'il a bien bu !

Allons, reprit le marchand avec colère, ce n'est pas tout ça, qu'on donne à boire à mon cheval et que cela finisse !

Cosette rentra sous la table.

Au fait, c'est juste, dit la Thénardier, si cette bête n'a pas bu, il faut qu'elle boive.

Puis, regardant autour d'elle :

— Eh bien, où est donc cette autre ?

Elle se pencha et découvrit Cosette blottie à l'autre bout de la table, presque sous les pieds des buveurs.

— Vas-tu venir ? cria la Thénardier.

Cosette sortit de l'espèce de trou où elle s'était cachée. La Thénardier reprit :

— Mademoiselle Chien-faute de-nom, va porter à boire à ce cheval.

— Mais, Madame, dit Cosette faiblement, c'est qu'il n'y a pas d'eau.

La Thénardier ouvrit toute grande la porte de la rue.

— Eh bien, va en chercher !

Cosette baissa la tête, et alla prendre un seau vide qui était au coin de la cheminée.

Ce seau était plus grand qu'elle, et l'enfant aurait pu s'asseoir dedans et y tenir à l'aise.

La Thénardier se remit à son fourneau, et goûta avec une cuillère de bois ce qui était dans la casserole, tout en grommelant :

— Il y en a à la source. Ce n'est pas plus malin que ça. Je crois que j'aurais mieux fait de passer mes oignons.

Puis elle fouilla dans un tiroir où il y avait des sous, du poivre et des échalotes.

— Tiens, mamzelle Crapaud, ajouta-t elle, en revenant tu prendras un gros pain chez le boulanger. Voilà une pièce quinze-sous.

Cosette avait une petite poche de côté à son tablier ; elle prit la pièce sans dire un mot, et la mit dans cette poche.

Puis elle resta immobile, le seau à la main, la porte ouverte devant elle. Elle semblait attendre qu'on vint à son secours.

— Va donc ! cria la Thénardier.

Cosette sortit La porte se referma.

IV

Entrée en scène d'une poupée

La file de boutiques en plein vent qui partait de l'église se développait, on s'en souvient jusqu'à l'auberge Thénardier. Ces boutiques, à cause du passage prochain des bourgeois allant à la messe de minuit, étaient toutes illuminées de chandelles brûlant dans des entonnoirs de papier, ce qui, comme le disait le maître d'école de Montfermeil attablé en ce moment chez Thénardier, faisait « un effet magique ». En revanche, on ne voyait pas une étoile au ciel.

La dernière de ces baraques, établie précisément en face de la porte des Thénardier, était une boutique de bimbeloterie, toute reluisante de clinquants, de verroteries et de choses magnifiques en fer-blanc. Au premier rang, et en avant, le marchand avait placé, sur un fond de serviettes blanches, une immense poupée haute de près de deux pieds qui était vêtue d'une robe de crêpe rose avec des épis d'or sur la tête et qui avait de vrais cheveux et des yeux en émail. Tout le jour, cette merveille avait été étalée à l'établissement des passants de moins de dix ans, sans qu'il se fût trouvé à Montfermeil une mère assez riche, ou assez prodigue, pour la donner à son enfant. Eponine et Azelma avaient passé des heures à la contempler, et Cosette elle-même, furtivement, il est vrai, avait osé la regarder.

Au moment où Cosette sortit, son seau à la main, si morne et si accablée qu'elle fût, elle ne put s'empêcher de lever les yeux sur cette prodigieuse poupée, vers *la dame*, comme elle l'appelait. La pauvre enfant s'arrêta pétrifiée. Elle n'avait pas encore vu cette poupée de près...

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

LỊCH-SỬ tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(Tiếp theo)

Thình-thoảng một người khách uống rượu lại nhìn ra đường mà la lên rằng : — Trời tối đen như trong lò kín vậy ! — Hoặc lại nói : Có họa là con mèo thì bây giờ mới dám không đèn mà ra đường cái ! — Con *Cosette* rùng mình.

Bỗng có một người khách trọ chạy vào sừng-sộ mà rằng :

— Thế nào, lại chưa cho ngựa tôi uống nước thế ?

Mụ *Thénardier* cãi :

— Quả đã cho uống rồi.

— Ta bảo chưa.

Con *Cosette* ở trong gầm bàn chui ra cũng cãi góp :

— Thưa ông quả nó uống rồi, nó uống đầy một thùng rồi, chính con bưng cho nó nó uống, con bảo nó uống rồi.

Đó là một câu nói không thật. Con *Cosette* nói dối. Khách mắng ngay :

— Con bé ranh bằng cái nắm tay mà đã nói dối to bằng cái nhà rồi. Tao bảo ngựa tao chưa uống, con ranh con ! Ngựa tao khi nào khát nước nó thở thế nào tao biết, mày không che mất tao được.

Con *Cosette* cãi lấy được, mà nó lo sợ quá thành ra khản cả tiếng.

— Thưa ông nó uống nhiều nước lắm rồi.

Khách nổi giận lên mà rằng :

— Này, thôi đi, đừng nỏ mồm nữa, ai đem ngay nước cho ngựa tao uống đi, cho xong việc, nghe.

Cosette lại chui vào gầm bàn. Mụ *Thénardier* bấy giờ lại nói :

— Ở mà, khách nói phải. Nếu ngựa chưa uống thì phải cho nó uống chứ.

Rồi mụ lại nhìn quanh mình mà hỏi :

— Thế nào, con kia đâu rồi ?

Mụ cúi xuống thì thấy con bé thu hình ngồi mãi đàng kia đương gầm bàn, gần sát đến chân những người ngồi uống rượu. Mụ thét :

— Mày có ra đây không ?

Cosette từ trong chỗ ẩn chui ra. Mụ bảo :

— Thôi, cô Chó-không-có-tên, đi kiếm nước cho ngựa uống đi.

Con bé sợ nói mà rằng :

Thưa bà, nhưng mà không có nước.

Mụ mở toang cửa ra đường, mà rằng :

— Không có nước thì mày đi xách.

Cosette cúi đầu, vào lấy thùng ở bên lò khói.

Cái thùng to hơn mình nó, con bé ngồi bẩn vào trong cũng còn rộng.

Mụ *Thénardier* lại chăm vào bếp, lấy một cái môi bằng gỗ mà nếm đồ ăn, vừa nếm vừa lẩm-bẩm nói :

— Nước ở dưới suối. Còn có khó gì. Nó làm mình quên không tra hành vào đồ ăn rồi.

Nói đoạn mụ lại lục một cái ngăn kéo, trong ngăn kéo có xu, có hồ-tiêu, có mấy củ tỏi. Nhân thể mụ lại nhớ ra mà bảo con bé rằng :

— Này cô Cóc, khi cô về qua hàng bánh, thì cô lấy cho tôi một cái bánh lớn nữa. Đây cầm lấy đồng tiền mười-lăm xu này.

Cosette có một cái tái con ở bên *tap-dê*, lăng-lặng cầm lấy đồng tiền mà bỏ vào túi ấy.

Rồi con bé đứng yên, tay xách cái thùng, cửa thì mở toang ở trước mặt, hình như chờ ai đến cứu. Mụ *Thénardier* quát tháo :

— Đi đi !

Cosette đi ra. Cái cửa đóng lại.

IV

Một con búp-bê ra đóng trò

Cái dãy hàng dọn ngoài đường cái, khởi từ trước sân nhà thờ mà cho đến tận chỗ cửa hàng nhà *Thénardier*. Nhân vì đêm hôm ấy là đêm hôm lễ giáng-sinh, các nhà phú-hộ thế nào độ nửa đêm không kéo nhau vào nhà thờ chầu lễ, cho nên các cửa hàng đều thắp nến, mỗi cây nến ngoài quấn tờ giấy cuộn như lồng đèn để cho gió, thầy-giáo lúc ấy ngồi cùng bàn với gã *Thénardier*, cao-hứng mà phê-bình một câu rằng : cứ rằng ảo-thuật, chứ bảo với trên trời thì một ngôi sao cũng không có.

Cái cửa hàng cuối dãy, dọn ngay trước cửa nhà *Thénardier*, bày bán những đồ chơi cho con-trẻ, nào là những trang-kim, những đồ thủy-tinh, những đồ sắt tây mới, sáng rực cả một bên đường. Ở ngăn hàng ngoài nhất, người bán hàng bầy một con búp-bê to treo tường, đàng sau lót một lượt *xa-viết* trắng làm nền cho nó nổi, con búp-bê ấy cao chừng hai bộ, bận một cái áo nhiều sắc hồng, trên đầu thì gài những bông vàng sáng quắc, tóc thì bằng tóc người thật, mắt bằng thủy tinh. Cái kì-vật ấy, suốt một ngày đã phơi ra làm choáng mắt bao nhiêu khách qua đường mười tuổi trở xuống rồi, mà trong khắp một xã *Montfermeil* chửa có bà nào đã giàu-có, hay là đã xa-hoang, mà dám mua về cho con chơi sốt cả. Chị em con *Eponine* và con *Azelma* đã ngắn-ngơ trong hàng giờ đồng-hồ trước cái vật lạ đó rồi, con *Cosette* cũng đã cả gan dám mấy lần nhìn trộm.

Kẻ đến con *Cosette* xách thùng đi lấy nước, thì trong bụng dầu rầu cả ruột, mà cũng không thể nhịn được, phải ngước mắt lên nhìn cái búp-bê quái-lạ đó, nó thích quá gọi là *bà-đầm*. Con bé đứng lặng mà ngắm, như là phỏng đá. Lần nay mới được nhìn tận nơi là một.

(Còn nữa)

Những bộ tiểu-thuyết đã in thành bản quyền, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

Quyển I	223 trang, bán.	0 $ 50	Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển. . . . . 0 $ 20
— II	203 —	0 45	
— III và IV	158 —	0 35	
— V và VI	193 —	0 45	
— VII và VIII	319 —	0 65	Cả năm quyển gửi làm một gói 2 50

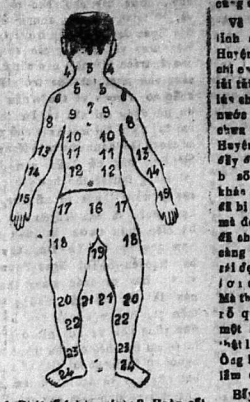
KHẢO VỀ Y-HỌC CỦ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

(Tiếp theo)

Cốt độ bộ vị đồ

Đồ hình người phía sau lưng



1 Phát tế (tóc gáy) ; 2 Hoàn cốt (xương khớp tai) ; 3 Hạng (phía sau cổ) ; 4 Cánh (cái bờ cổ về phía sau lưng) ; 5 Bối chuyển (chỗ xương khớp vai) ; 6 Kiên (phía sau bả vai) 7 Tinh cốt (đọi đốt xương sống), 8 Chuyển (phía sau cánh tay trên) 9. Lữ (cái bên tả hữu thịt) 10 Dịch (cánh và nách sau), 11 Lặc (chỗ hai bên giáp xương sườn cụt), 12. Yêu (chỗ ngang thắt lưng), 13 Trửu (phía sau khoỷu tay), 14 Tí (phía sau cánh tay dưới) 15 Uyển (phía sau cổ tay), 16 Vĩ cốt (cuối đọc xương sống ở chỗ giáp hai bên hông) 17 Bễ khu (hai bên xương hông về phía sau), 18 Bễ (phía ngoài đùi về đàng sau), 19 Cẩu (xương sống sống), 20. Tất (phía sau đầu chỗi về đàng ngoài), 21 Quản (phía sau chỗ khớp xương đầu chỗi), 22 Nạo (chỗ bắp thịt đùi soán) 23 Nội khảo (khía ngoài cổ chân) 24 Phụ (bàn chân).

(Còn nữa) Phàng-năng-Tinh

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Một tấn thảm kịch ở dưới gốc « quéo »

(Tiếp theo)

Ấy từ bây giờ cô con gái thứ hai ông Tân-Cỷ được quan dẫn dụ cho mấy lời thêm phấn thời cái lòng bằng hai của cô, nên từ bấy giờ cô vẫn tìm dịp để thi hành kế của cô. Trong mười hôm giời vào khoảng tối xẩm vẫn thấy có một cái thuyền chất trong có một người con trai trẻ tuổi cứ dọc sông mà quăng lưới. Người ấy chính là cô ấu mặc giả binh vậy. Đến hôm ấy là hôm thứ mười một. khi cô được quăng lưới thấy có một người đàn-bà trôi gần vào mé thuyền cô. Cô với với lên nhìn kỹ vào mặt xem ai thì ra chính chị mình. Sẵ vào mình thấy hãy còn nóng và còn thoi-thóp thở, cô với bỏ cả lưới chở thuyền quay lại. Đi được một quãng cô thấy một vật gì đen đen đang ngoi ngóp ở giữa dòng sông, cô vội bơi thuyền đến, thì té ra một người đàn-ông chừng ngoài ba mươi tuổi, đương bơi, nhưng sức đã yếu quá. Cô bèn với lên, thấy mái tóc người ấy xõa ra nước ở trong mồm chảy ra ồng-ộc. Rồi cô cứ nắm tóc đi. Bấy giờ đi cách xa chỗ gốc « Quéo » chừng 2, 3 kí-lô-mét cô mới gọi thuyền vào bờ, thì thấy có hai người đàn-ông ở trong bờ chạy ra. Cô ghé vào tai nói thầm thì hai người đàn ông xuống thuyền không người nọ lúc (thương cho nhà bé lắm) bắn nên hai người không không xuể). Còn người đàn-bà cô vác lên vai chạy về nhà cô cách đấy chừng hai kí-lô-mét. Nước ở trong mồm chảy ra nhiều lắm. Khi bấy giờ đã quá nửa đêm, cô về đến nhà một lúc thì hai người kia cũng không thông thả trở về. Bấy giờ mọi người trong nhà đều đã ra tìm rất phương-kế chữa thì trong ngót một giờ đồng-hồ hai người đều tỉnh lại. Anh chàng kia thở ra một lần nữa, nào nước nào cơm, rồi một mạch ngủ khò khò đến sáng. Người con gái nhờn tồng Cẻ cũng nằm ra một lần nữa rồi cũng lịm một giấc.

Bấy giờ cô đã gáy lần thứ hai nó em cho mấy người nhà trong coi hai người ấy rồi cũng mấy người nhà vội vàng sắm sửa thay bộ áo quần ướt, rồi ẩn đi lên huyện trình quan. Đường từ nhà cô lên huyện cũng xa nên tới huyện thì giới đã sáng, vừa gặp khi quan huyện đi ăn về, cô bèn vào trình việc cô cứu được hai người chết trôi. Quan Huyện chưa kịp giữ lại cũng cô ta về nhà.

Về đến nhà thì hai người kia đã tỉnh dậy. Trước hết cô dẫn quan Huyện vào buồng người chị. Bấy giờ chị em trông thấy nhau mừng mừng, tỉnh tỉnh tuồng hình như gặp nhau trong lúc chiêm bao bằng đương ba bàng nước mắt chứa chan ngập-ngàng chưa nói nên lời. Trong khi ấy quan Huyện trông người chị, thấy tuy đang dầy dặn, tốt ngải nở nang, tóc mây bỏ xõa bên vai, lần thu-ba gợn sóng khác nào đôi hoa xuân vừa hé miệng đã bị mất sương giá tập, tươi sa. Nhưng mà đẹp ! Đẹp thực ! Mỹ nhân cười đã cho là đẹp mà mỹ nhân khóc lại càng thêm đẹp, thêm xinh. Cái xinh, cái đẹp lẫy mới càng dễ say lòng người, lại cái xinh, cái đẹp vừa vẻ cười ! Mà thật vậy ! Đẹp xinh, xinh đẹp đến rõ quan Huyện đứng nhìn người ra một lúc. Ngài so với người em thì thật là một giờ, một vẻ khác nhau. Ông hỏi cặn cùng kẽo bấy để ra làm cái cớ-cớm khe-khắt nọ-cười.

Bấy giờ người chị tỉ lệ cô người là đứng dậy mời hỏi em. Cô em đáp rằng :

— Bẩm có lịch là quan Huyện sở tại từ khi xảy ra cái cớ ấy ở nhà ta đến giờ ngài vẫn hết sức tra tìm bọn cướp, ngài cũng hết công, hết sức lắm, nay lúc em lên trình ngài thì ngài vừa mới đi tuần về thấy em nói vậy lại vội vã ra ngay đây, để tôi chị em sự thể thế nào ? Vậy liệu bây giờ chị có thể nói truyện được không, ? Người chị nghe thấy em nói vậy cũng gượng mở dậy để chào quan huyện, song ngài vội can tay mà bảo nằm xuống;

— Cô cứ nằm không cần phải trở dậy. Cô nên phải bảo trọng lấy tinh-thần cùng sức khỏe mới được. Không nên lao-lực quá mà phải tĩnh dưỡng lấm mới lại sức. Để lát khác tôi hỏi truyện cũng được. Bây giờ cô xem trong mình ra làm sao ?

Cô chị thong thả mà đáp rằng :

— Bẩm quan lớn, tôi xin cảm ơn quan lớn có lòng hỏi đến, bây giờ 10 phần chỉ còn ba...

— Thế là may ! Liệu cô có thể nói chuyện được không ?

— Bẩm quan lớn tôi có thể nói chuyện được...

Quan Huyện mới cất giọng thong-thả mà hỏi rằng :

— Vậy bây giờ cô nói sự tình đầu đuôi từ khi nó vào cướp ở đây bắt cô cùng ông cụ đi, rồi từ bấy đến nay những thế nào ? thế nào ? cứ lần-lượt thong-thả mà kể hết cho tôi nghe.

— Bẩm quan lớn hôm ấy vào hồm nào tôi cũng không nhớ...

— Không cần, tôi nhớ rồi hôm 25 tháng tư đến nay đã được 2 tháng với bảy ngày...

— Bẩm vâng, hôm 25 tháng tư con bé em tôi này lại sang nhà bên bà ngoại tôi, hôm ấy vào khoảng 10 giờ đêm, trong nhà mọi người đều ngủ cả, bỗng thấy lửa sáng rạng giời, ngoài cửa thấy phá phách ầm-ầm. Ông thân-sinh chúng tôi chưa hiểu xảy ra sự gì nên vội gọi cả nhà dậy mà cả 20 người lực điền nuôi để giữ nhà nữa. Bấy giờ mọi người đều trở dậy thì thấy mấy tiếng súng nổ, rồi lần-lần đến 40 người đều có gươm mác khí-giới xông vào. Một bọn chúng ở lại địch với bọn lực-điền, còn một bọn vào sục cả trong nhà. Tôi không kịp trốn nên bị chúng bắt. Chúng có tra hỏi tôi xem ông thân-sinh chúng tôi ở đâu và của cải để ở đâu. Song tôi sợ hãi quá không biết giả lời thế nào. Ngay lúc bấy giờ tôi nghe thấy có tiếng nói : « Nếu không thấy lão già ở đây thì chỉ ở trong nhà, ta vào đây thì bắt được. » Bẩm quan lớn nó vào đấy thì bắt được thực, vì nhà chúng tôi chỉ trốn ở đấy mà thôi. Chúng nó vào cướp đây cũng hăng tỉ lắm quan lớn tôi đây đến giờ, rồi sau chúng kéo ra lúa bấy giờ tôi không còn biết gì nữa nữa, nó đem đi đâu cũng không rõ, nhưng đến sau vẫn thấy người kêu đuổi. Rồi nó đưa tôi xuống một cái thuyền, chèo ra giữa sông. Đến khi tôi tỉnh dậy không biết rằng là ở đâu nữa mà ở nhà có xảy ra sự gì không ? Mãi một tháng sau tôi mới biết rằng nó đã thêm chết cho chúng tôi ở dưới gốc « Quéo » chính quan lớn đã biết ?

— Phải ! Tôi có biết. Rồi sau thế nào nữa ? Cô từ đó đi.

(Còn nữa) Thanh-vân Trần-đức-Quế

Các việc lĩnh trưng và đấu giá

Ngày 23 octobre. — tại phòng Bách-lãm tòa Đốc-lý Hanoi sẽ gọi lĩnh trưng những việc sau này :

Hồi 9 giờ 30 : Trưng sơn sơn cho các nguồi ốm và cao người sơn giết tại nhà thương, nhà thương con gái, nhà thương lây của thành phố Haiphong từ 1er janvier 1927 tới 31 décembre 1928.

Hồi 9 giờ 45 : Trưng cấp sắt giấy in cho thành phố Haiphong từng từ 1er janvier 1927 đến 31 décembre 1928.

Hồi 10 giờ : Trưng việc chụp ảnh để giám vào thẻ căn-cước của các người ở Haiphong và vào sổ tây của các người bồi bếp, từ ngày 1er janvier 1927 đến 31 décembre 1928.

Hồi 10 giờ 15 : Trưng cấp các vị thuốc và vải buộc thuốc cho sở Y-tế của thành phố Haiphong từ ngày 1er janv or 1927 đến 31 décembre 1928.

Hồi 10 giờ 30 : Trưng cấp thóc, rơm gạo, khoai, cám để nuôi lính ngựa của sở Lục-lộ thành phố và sở Đốc-lý từ ngày 1er janvier 1927 đến 31 décembre 1928.

Hồi 10 giờ 45 : Trưng cấp dầu *essence* và dầu mỡ dùng cho các sở của thành phố Haiphong từ ngày 1er janvier đến 31 décembre 1927.

Hồi 11 giờ : Trưng cấp thịt bò, bánh tây, trứng, cá và các thứ quà dùng để nuôi các loài vật tại vườn bách thú Lạch-tray ở Haiphong từ ngày 1er janvier đến 31 décembre 1927.

Các sở điền lệ đều để tại tòa Đốc-lý Haiphong.

Đến ngày 25 octobre hồi 15 giờ tại sở Công-chính Hanoi sẽ gọi lĩnh trưng việc làm đường hàng tỉnh số 73 từ cống xuyên đến quang-nguyên tỉnh Hà-đông.

Vật liệu làm đắt g : 3.45. 3 00
Ký quỹ lượm : 10 00

Ngày thứ hai 25 octobre 1926 — Hồi 16 giờ tại sở Công-chính Hanoi sẽ đấu giá làm một cái nhà lán ở một nhà thầu cho trường nam Sư-phạm Hanoi. Việc này trước định vào 15 septembre nay hoãn đến 25 octobre 1926.

Ngày 27 octobre 1926 hồi 15 giờ. — Tại nhà Thương-chính Hanoi và Saigon gọi lĩnh-trưng các sở và giấy in cho các sở Thương-chính trong năm 1927. Tiền lĩnh trưng phải khai bằng bạc và bằng xu.

Điền lệ để tại tòa ba nhà Thương-chính Hanoi và phòng kế-toán nhà Thương-chính Saigon.

Ngày thứ tư 27 octobre 1926. — Hồi 13 giờ tại nhà Thương-chính Hanoi và Saigon sẽ gọi lĩnh-trưng việc in sổ và bán các giấy in dùng trong sở Thương-chính năm 1927. Tiền bán phải tính bằng bạc và xu.

Điền lệ để tại sở Thương-chính Haiphong.

Ngày 28 octobre 1926 hồi 9 giờ. — Tại đoa Hỏa-xa phía Bắc, ở nhà ga Hà-nội gọi lĩnh trưng cho các đoa hỏa-xa phía Bắc ở Hà-nội và Trung-kỳ trang-vung ở Tourane.

Là thứ nhất. — Bảy vạn bốn nghìn kilos (74.000 k.) dầu để làm trục bánh xe.

Là thứ hai. — Sáu vạn sáu nghìn kilos (66.000 k.) dầu để làm các tra máy.

Các giấy má về việc lĩnh trưng này đề tại phòng giấy ông kỹ-sư chính đoa hỏa-xa phía Bắc (Bureau de l'ingénieur Chef de l'Arrondissement des chemins de fer du Nord-ga e Hanoi) và phòng giấy ông chánh ở Hàng-hải (Service Maritime du Tonkin) tại Haiphong

Ngày 8. 8 và 9 novembre 1926. — Hồi 8 giờ sáng tại sở Kiểm lâm Hanoi bán đấu giá mấy khu rừng của sở Công-sản.

Rừng lĩnh Phú-thọ và Tuyên quang thì bán vào ngày 8 novembre

Rừng tỉnh Hải-ninh và Quảng-yên (trừ đảo La Table không kể) thì bán vào ngày 9 novembre.

Và rừng đảo La Table thì bán vào ngày 9 novembre.

Mỗi đơn xin đấu giá chỉ được mua một khu mà thôi.

Ai muốn hỏi thêm đều gì nữa thì cứ hỏi tại sở Kiểm-lâm Hanoi, các tòa sứ tỉnh Phú-thọ, Tuyên-quang, Hải-ninh và Quảng-yên cùng các sở Kiểm-lâm Phả-đoan, Phả-yên-bình Phan-thương, Tuyên quang, Việt-trì, Ao hai, Tiên-yên, Quảng-yên, Phu-ba-chê, Hongay, Yen-lập và đảo La Table.

HỘI ĐỒNG BAN NỮ-CÔNG TẠI VINH

Hôm chủ nhật 10 octobre, hội-đồng bảo trợ ban nữ-công đã họp đại hội-đồng để nghe tờ trình công việc năm ngoái và bàn định về chương-trình thi-hành năm nay. Đúng chín giờ đã thấy trong nhà hội quán người đến đông nghịt. Các bà các cô trong ban thành phố Vinh và Bến thủy đều đến dự hội. Hơn năm chục học-trò nữ công sắp bàn chiếc các cụ các bà rồi chia nhau đem tới phô nước khuyên mời rất có lễ phép. Dự hội có các bà sau này:

Bà cụ tuong Nghị Phạm-Liêu, bà Bá Nghệ Ng-đình-Tiễn, bà Án Sơn, bà cụ Đốc-Minh, bà cụ Phán-Chính, bà Chavanon, Bà Hàn-Tòw, bà Hường-Thiện, bà Đốc Minh, bà Thanh Tuyên, bà Phán Đạm, bà Phán-Chương, bà Phán Hoàng, bà Bằng Hưng, bà Giáo Lương, bà Bát-Tạ, cô Giáo-Quyền, cô Giáo Ảo.

Vì bận không đến dự thì có các ông sau này cũng tới dự hội:

Ông thơm Trần-bá-Vinh thay mặt cho các ông nhân-dân đại-biểu Vinh Nghệ, cụ tú N.-chiết Chi, ông đốc bảo cũ Vũ-công-Minh, ông đốc học Lê-Thước.

Các ông tuy rằng thuộc về nam-giới song có lòng nhiệt thành với việc nữ công, năm mới rồi các ông có giúp được nhiều việc.

Khi ai nấy đã yên vị rồi cô Võ-thị-Quyền là đốc giáo trường nữ học Vinh đứng lên thay mặt học trò ban nữ-công xâm-en các bà, các ông, để thành lập ra ban nữ-công và đề kết lòng dạ đối đãi lẫn nhau sau này trở nên người dâu hiếu thảo, người vợ hiền thật, người nội-tướng giỏi giang.

Đọc xong lời trình công việc thì cô giáo Quyền xin hội-đồng bầu lên một bà Hội-trưởng để thế cho bà lục sự Hải đã về Saigon và để chỉnh-đốn trong hội cho có trật tự, các bà bàn định như thế này:

Bà cụ thương Nghệ làm chủ-hội; bà Hường-Thiện làm phó chủ hội; bà Án Sơn làm thư-ký.

Ba bà chu-đáo công việc nhất là xếp đặt các phiên dạy khi nào bận việc thì có ba bà sau này thay:

Bà bố Nghệ thay bà cụ Thương; bà Hàn-Thư thay bà Hường Thiện; cô giáo Quyền thay bà Án Sơn.

Lại bàn xong thì các bà định cách dạy: cứ mỗi tuần là hai buổi, chiều thứ năm và sáng chủ nhật. Chiều thứ năm thì các bà sẽ chia phiên tới dạy cho học trò tập nấu ăn và làm các thứ bánh mứt thường dùng. Sáng chủ nhật thì tập giặt áo quần, nghe giảng thuyết. Còn may và chung thêu giặt thì khi nào tới học cũng được cả, sự ấy đã có các cô giáo trường nữ-học chỉ nghề thêu.

Trong buổi hội-công có một điều nên ghi nhớ: là khi mọi việc đã bàn định xong rồi thì bà Hường-Thiện có nói rằng các bà chia phiên tới dạy là một sự hay, có thế thì mới thấu thập được sự khéo của mọi người, song nhiều khi gặp lúc mắc việc, không có bà nào tới được thì sợ nhàm lỗi không thấy dạy, vậy bà xin tình nguyện tự-xuất gia chi nuôi một người nhà cô thứ năm nào cũng tới phòng nữ-công như có bà nào tới dạy thì người ấy dạy giúp, như không có bà nào tới dạy thì người ấy dạy thế, cứ lọn đến cho điều nói hữu-lý và cảm ơn tấm lòng tử tế của bà Hường. Hiện nay người ấy chưa có, thì bà cụ Thương đã nhận lời viết thư mời một bà giỏi việc nữ công ở Huế ra thương lấy cái chức bà Hường Thiện nói đó.

Khi các bà bàn đã xong, các cô giáo có đem trình bày các thứ áo quần của học-hạn nữ công đã may để gửi giúp dân bị lụt Bắc-kỳ xem ra vừa có vừa quần được tất cả gần một trăm năm mươi cái, các bà xem lấy làm bằng lòng, sau bà bàn Thư và bà Chavanon có định khuyên trong hai tuần phố giúp thêm vài để may cho nhiều gửi ra phát trước mùa rét. Sự này quan Sứ bản tỉnh nghe lấy làm bằng lòng lắm ngài đã tỏ lời khen tấm lòng vị nghĩa của các bà và khuyên các bà hãng nước làm trước là giúp người đồng bào trong cơn tai nạn, sau cũng tiện nhịp cho học trò tập sắt tập may.

H. Đ. B. T. B. N. C. V. lai cảo

Tờ trình công việc ban nữ công Vinh trong năm 1925-1926

Thưa quí cụ, quí bà,

Tôi xin thay mặt học-trò ban Nữ-công mà cảm ơn quí cụ, quí bà đã có lòng tốt tới dự hội đồng hôm nay được đông đủ như thế này. Ấy cũng đủ chứng minh rằng quí cụ, quí bà vì yêu mến đoàn em thơ-ấu nên không tiếc thì giờ quí-báu mà tới dây bàn định mọi việc để cho sự học nữ-công được thêm tấn-tới, thêm hoàn-toàn.

Thưa quí cụ, quí bà, năm ngoái cũng về độ này, quí cụ, quí bà, hội lại tổ chức thành ban Nữ-công cho các nữ học sinh và các cô thiếu nữ thành-phố ta tập các việc thường thức trong gia đình. Tờ đề công chúng nên-nức hoan-nghênh, kẻ giúp công, người giúp của, công việc ngày một mở mang, thật là một điều rất vẻ vang mọi lẽ. Ba quan chủ tỉnh liền bảo gửi là quan Công-sứ Chavel và quan Tổng-đốc Tôn-thất-Đàn, hết lòng chiếu cố, đã ban cho tiền quyên lại cổ động giúp trong tỉnh hạt trợ cấp được hơn một trăm đồng. Các nhà hảo tâm trong thành phố giúp cho được hơn hai trăm đồng công lại được 333$86. Trong số đó chưa kể một trăm đồng của Như Học chánh. Trung-kỳ trợ cấp để mua một cái máy may, thành ra số tiền thêm vào có thêm 433$86 mà đồng niên các món tiền chi tiêu trọn tính lại hết cả thảy 391$03. Vậy tiền còn của hội đồng, nay hiện còn 41$88. Lấy số đó mà suy thì tài-chánh của hội đồng vẫn chưa được thịnh vượng cho lắm. Song hiện nay còn có vài món tiền quyên chưa nhận, nếu thâu lại cho hết thì cũng còn hơn 150 $. Vậy thì về phần tài-chính nếu dùng cho khéo, cũng đủ chi sắp các khoản phí tổn trong năm nay. Đến cuối năm có cần tiền thêm, sẽ nhờ quí cụ, quí bà ủng-hộ cho.

Về phần tài-chánh hiện tình là thế, còn công việc thì đã hết sức cảnh trương cho học trò tập luyện các việc cần thiết cho người đàn bà như là nấu ăn, làm bánh may và thêu giặt, giặt là v. v. Cứ mỗi tuần thì học trò tới học hai buổi: Thứ năm học cả ngày, chủ nhật học buổi sáng. Ngày thứ năm ngoài sự học may học giặt thường có các bà tới dạy cho các thức đồ ăn và mứt, bánh thường dùng. Các món đã dạy thành nhiều may sẵn lược kể ra như sau này:

Bà Lực-sự Hải dạy làm bánh bọc và xem Saigon, bà cụ Phán Đạm dạy làm nộm thu-đủ, mứt cà-rốt-su, mứt quít, bánh nạn, bột đậu xanh, Cô thương Nghệ dạy làm chả tôm, cháo, cô giáo Cương dạy nấu giả bong-bóng và mứt mơ, bà thơm Qui dạy bánh tai-yến, cô con gái cụ phán Thi dạy làm đậu phụ, bà cụ Dần dạy làm thị-sấy, nộm bí, bà đốc Em dạy làm bánh bò bánh tẻ nẫu, bánh tẻ ngũ sắc và rượu nếp Huế, cô Quyền dạy làm xôi vò và rượu nếp Bắc, cô đốc Loan dạy làm bánh trôi, bánh nậm, mọc, chả cuốn, kẹo mè-xửng, mứt cam, mứt me, v. v... bà đốc Ninh dạy làm nộm sen Tàu và rêm thịt, bà phán Đông dạy kho cá, kho thịt, cô giáo Ảo dạy làm cretme sữa, bà phán Xuân dạy làm bánh rán và bánh tổ chân, bà hường Thiện dạy làm bánh bò bà Án Sơn dạy làm bún thang, cuốn diếp.

Mỗi khi các bà đến dạy thì hội đồng mượn người mua đồ các thực-liệu để làm để giảng qua cho học trò biết cách thức rồi thì bảo ai nấy phải ra tay làm hoặc sắt thịt, lạt rau, hoặc rang xào, tẩn nấu, dạy việc gì tập làm việc ấy để cho quen tay sau khỏi bỡ ngỡ và mang tiếng khéo mồm mép mà tay chẳng khéo. Một hôm kia quan Đốc Học-chính đi thanh tra, nhân gặp ngày thứ năm, ngài có ghé vào xem, trông thấy học trò nào lặt tôm, lặn thịt, nào giặt áo may đồ thì người nấu nồi khen rằng: Học có phần thực hành như thế rất thì mới có ích, mong sao trường nữ-học nào cũng có một lớp nữ công như thế rồi về học trò nữ trước nào cũng chịu khó như học trò nữ trường này.

Về phần giặt dành thì có bà cụ đốc Loan bày cho học-trò mẹo vải và gian vải lên khung-cửi có đốc Loan dạy cho học trò biết, còn việc may và thì có các cô giáo chuyên trách, thứ năm nào cũng học, sáng chủ nhật thì học trò giặt là quần áo, savons và thuốc nấu đều do hội đồng chi cấp cả. Từ tháng hai tây đi thì mỗi sáng chủ nhật có các cụ hảo-thành như cụ tá Nguyễn-hiệt-Chí, ông cử Trần-như-Phu tới giảng thuyết cho học trò nghe các lý-thường thuộc về nữ đức, nữ hạnh hoặc là các truyện của các bà hiền thục nước ta xưa nay như chuyện bà Từ-Dụ, chuyện bà Nguyễn-thị-Thị Ngọc-Phương, v. v.. Bây ra cuộc giảng thuyết này là cốt để bồi dưỡng tinh thần cho thành người đàn bà có đức công như sự học nữ-công tập luyện, cái trí khéo để cho thành một người nội tướng có tài. Còn có nhiều bài nữa nói về nghĩa vụ làm mẹ, như bài vệ sinh thai sản, vệ sinh trẻ con, hoặc dạy về chức trách bà chủ nhà, như cách cắt trữ đồ ăn, dễ dàng, cách làm sổ dự toán, sổ chi tiêu v. v.. Nước ta ấy vì tôi kỷ nghỉ rằng làm chưa kịp năm nay, sẽ lần lượt làm tiếp theo. Trong độ tháng ba, tết trời nắng ấm, tôi trường Pháp Việt có một cái phòng con mát mẻ, hội đồng đã mượn để làm nhà nuôi tằm. Từng ngày tan học, học trò tới để tập rất đều, hơi tằm, cho tằm ăn, nhiều chị lúc đầu thấy tằm ran sợ không dám mó vào sau tập ăn cũng quen và cũng đã am hiểu cách nuôi tằm ít nhiều.

Đại khái công việc trong năm mới rồi xếp đặt như thế, kết quả như thế, mong rằng các bà xét có gì trên thay đổi, nên thêm bớt, xin chỉ giáo cho để xếp các công việc năm nay cho thêm hoàn hảo, thêm bổ ích. Nhân tiện đây chúng tôi xin tỏ lời cảm ơn các bà đã có ý sẵn phiền tới dạy bảo học trò học tập công việc nữ-công hay giảng giải cho nghe các việc nữ-đức nữ-hạnh và các lịch sử qui báu của các bà hiền phụ của nước ta xưa nay. Các việc các cụ, các bà dạy cho làm, giảng cho nghe chúng tôi đã biên học trò chép vào sổ, ghi vào lòng để lưu gửi làm theo. Chúng tôi lại có lời cảm ơn riêng ông bà Hường-Lô Trần-ngọc-Thiện đã có lòng tốt cổ động quyên trợ để lập ra hội nữ-công này. Hiện nay nào Huế, nào Hà-nội, nào Faifo đâu đâu cũng hô hào lập hội nữ-công, cái phong trào ấy thật từ hội ta đây cổ xúy ra mà cũng có hai ông bà tán thành đó vậy. Về sau nếu các hội nữ công đều được thịnh vượng mãi mãi thì cái danh hiệu của hội ta đây thật cũng chẳng nhỏ mà cái công của ông bà chẳng ghi nhớ lâu dài. Nhân tiện đây chúng tôi xin trộm thưa với quí cụ, quí bà một điều là hội nữ-công ta đây với hội nữ-công các nơi, tuy rằng lấy việc dạy nữ-công làm mục đích cả, song chỗ ý thì có khác nhau. Hội các nơi lập ra cốt để các người lớn cùng nhau tập luyện các nghề tài giỏi thuộc về nữ-công. Còn như hội ta thì chỉ là một hội bảo trợ việc học nữ-công nghĩa là cốt để dạy cho bọn đàn em học tập các việc tầm thường chứ không phải là cốt để trau dồi những sự giỏi. Nói rằng hiền lắm cái chữ ý ấy nên thấy dạy những sự thông thường như khéo sẻ, nấu nơm, làm tương, muối mắm tại lấy làm ngạo nhân mà bình phẩm một cách quá đáng, cho là học như thế thì có hơn chi ở nhà. Chúng tôi thiết nghĩ chữ vụ sản người đàn bà ở trong nhà, nhưng sự thanh lịch hoa mỹ cũng có lẽ cần, song không cần bằng các điều thường tước. Vì vậy nên không muốn chăm sự kiểu mà muốn tập những sự thiết dụng. Vả lại học trò lớp nữ-công ta đây, phần nhiều còn rẻ thơ cả học những sự thật dễ như đi chợ, mua lấy, và may, sanh cái mà còn chưa hiểu đã cách thức thì làm thế nào mà dạy cho hiểu được các việc cao-kỳ thanh nhã. Ấy vì hai lẽ đó nên các bà tới dạy đều phải chịu dạy cho các đàn đệ hiểu, các việc thường thường, từ rẫy nấu có ai chưa rõ chỉ ý hội ta mà có lỗi chỉ giảm thì cũng chớ qui-cụ, qui-bà phân giải cho để nấy đều đồng một ý-kiến.

Chúng tôi xin tạm thuật những điều đại khái như thế, còn những điều tiểu tiết thì xin để lần sau sẽ thưa.

Kính chúc quí cụ, quí bà vạn sự như ý.

Vinh, le 10 octobre 1926

Thư-ký hội đồng

Nguyễn-thị-Kiêm

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: 1$00

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

87, phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rắn, sưng da dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

LẠI MỚI CÓ

Kính trình quí khách,

Bản-hiệu mới nhận được crème « Vernissin » để đánh giầy ta, giầy tây bóng đa lông (vernis), thứ thuốc này bôi vào lông càng để ngâm lâu đi càng bóng và mềm, lông không hay rớp.

NGUYỄN-TIẾN HÂM

Bottier - Chapelier

7, Rue des Cabarets, Hanoi



VĂN UYÊN

Phong rao

Thuyền ai đỗ bến xa xa,
Ấy là thuyền nguyợc hay là thuyền
Ta đi tìm bạn tôi nơi, [xuôi.
Cảnh sông cách nước nên người nỡ nhìn.

Non-non nước-nước hữu tình,
Vì non vì nước cho mình nhớ thương
Đường kia nỗi nọ ngổn ngang,
Càng trông non nước lại càng xót xa

Xưa kia bợi-bợn hè-hè.
Tuổi-thề thót-thót bây giờ quên nhau.
Vì ai làn ở cơ-cầu,
Vì ai tấy mượn chè bầu cắt ly tình.

Dẫu vẫn em chỉ số dám đông,
Đôi vai quang thúng em gánh gồng nguợc xuôi.
Khó khăn cắp chỉ lần hồi,
Giữa sông chưa để em nguời cho ai.
Phận đàn bà em phải gánh vác lấy giang sơn.

Ai làm nam bắc thế này,
Nỗi niềm tương nhớ biết ngày nào nguôi.

Cực lòng em lắm ai ơi!
Biết rằng lên nguợc xuống xuôi nẻo nào?

Chiều trưa mà bóng đã trên,
Hỏi người du khách có buồn chăng ai.
Chữ rằng « xuân bất tái lai »,
Chơi xuân cho kịp kẻo hoài mất xuân.

Nguyễn-hữu-Chiêu Vientiane

LAN-PHƯƠNG

79, Hàng Đào, Hanoi

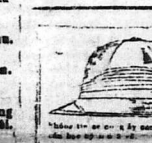


Bản-hiệu chuyên làm khăn xếp đã lâu năm, làm được kiểu dáng đẹp để chắc chắn hơn mọi nơi. Nay có làm cả mũ nút chai (liège) đủ các lối. Hàng gửi lĩnh hóa giao ngân, nhưng phải gởi một phần tiền trước.

Khăn 7 nếp không kể chữ nhân

Nhiễu tây. . . . . 3$80 - 3$00 | Lượt. . 2$50 - 2$00 - 1$20 - 0$60

3062 *Mũ nút chai*: 3$00 — 2$50



BAN CHIỀU KHÁCH

Ô-TÂY 2$50 và 2$80

Mũ feutre, casquettes bérets canges, mouds cravates, mouchoirs pantoufles brassels, crêpe couvrichefs đủ làm vừa ý, giá hạ. buôn và bán đủ hạng hàn bên Tây.

CASQUES en LIÈGE

1$80

Có bán cả velours đen và tím nhuộm to đủ mọi quần áo, làm khăn và đồng cây các bà. Giá rất hạ.

Nguyễn-ngọc-Linh

104, Rue du CHANVRE, HANOI

Bản-hiệu mới bắt-đầu khai lượt toàn to tuốt đen hơn lượt cũ ta về đông, đội rất nhẹ mà lại bền hơn nhiều lượt và các thứ hàng Tây thật là nam hóa. Xin quí khách chiếu cố.

Giá: 1$50 và 2$30

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC:

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Các vé này có thể giá 20 quan, còn thì đồng làm 12 tháng mỗi tháng lại mười quan. Hễ tiền đã đủ, liền được ngay cả vé, rồi chính cả quyền số-hưởng. Vé về trúng số thì được cả. Mình chỉ chịu nhà chính đến một lần, thôi liền nhau không quá đắt, mà đã được các cuộc rút số, hễ được số quyền số-hưởng một nơi về rồi quy cả tính lại-tức.

Vé Crédit National mỗi năm tiền kỳ đều cuộc rút số: le 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có:

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Rằm rút số tiền kỳ trong một năm cộng là 26 triệu quan

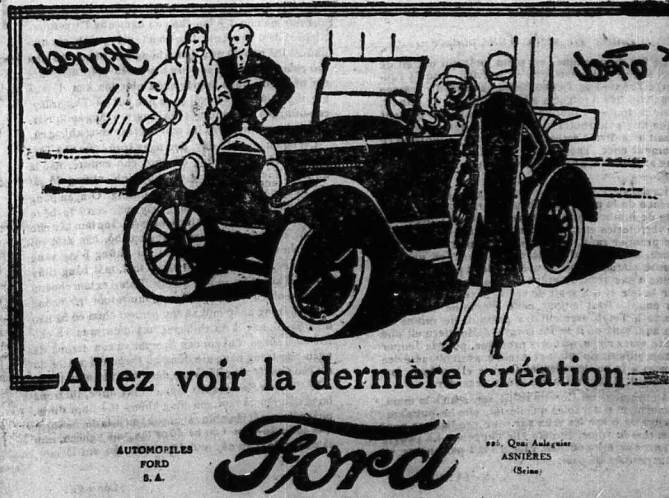
Như vậy rất số cũng dễ trúng lắm

Muốn đợi các cuộc rút số kỳ, nên gửi 20 quan cho ông chủ-nhiệm nhà:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc làm ăn này thành nhân hơn hai mươi năm (1905) nên nhà trong ai

Lượng cả đến chốn chốn



Allez voir la dernière création

AUTOMOBILES FORD S. A.

Ford

Rue Quai Aulagnier ASNIÈRES (Seine)

AU GARAGE AVIAT

AGENT: Angle des Boulevards Rialan et Gambetta — HANOI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Mới xuất bản RẤT HAY! RẤT LÝ THÚ!!

LỜI NƯỚC NON

Bộ CÁC LỐI THƠ . . . . . .

TIẾP THEO CÔ TIỂU-THUYẾT

Một người kỳ nữ nước ta

(Chuyện một người thiếu-nữ nước nhà...)
vì nợ nước, vì thù cha, vì muốn giữ tấm gương trong suốt... chẳng quản tấm thân liễu-yếu đào-tơ..... trải tao-loạn đao-binh..... cho đến khi giết được kẻ thù... nàng lại tự quyên-sinh !...)

Rất hay! Rất cảm động. ....

Sách đẹp, bìa đẹp, có vẽ, giá 0$30

Duyên-nợ phù-sinh thứ 1er
— — thứ 2e
Bùi Quan-hoài (D N P.T thứ 8)

Bán tại hiệu XƯƠNG-KÝ, số 35 phố hàng Thiếc, (35, Rue des Ferblantiers) Hanoi. và các hàng sách. Ai mua buôn có trừ hoa hồng, sách gửi theo lối lĩnh hóa giao ngân. 5.929

Furan **Đặc biệt! Đặc biệt!** Pervenche

Ở Pháp sang. — Từ ngày 10 Octobre

XE ĐẠP GIÁ ĐẮNG 55$00, BÁN CÓ 31$00

Thì giá bên Pháp tuy rằng đương lúc cao, song bản-hiệu muốn cho thiên-hạ biết cái tinh-chất đặc-biệt của xe FURAN và xe PERVENCHE, là hạng xe rất tốt, rất rẻ, nên bản-hiệu định bán hạ giá rao hàng trong một tháng thôi.

Xe PERVENCHE khung gập, kèn và mạn tôi, *janle* nửa kèn, một cái hãm lịch-sự, tay vịn kiểu Anh, hoặc cao vừa, có một cái chuông, một cái lam, một cái xà-cột, một cái che xích và một cái đèn, có giấy đảm bảo. . . . . 31$00

Xe PERVENCHE cũng đủ như trên này, nhưng có hai hãm đại lịch-sự 32.00

Xe FURAN khung gập, rất lịch sự. Cũng đủ đồ như trên này, một cái hãm. 33.00

Xe FURAN cũng đủ như trên, nhưng hai hãm đại lịch-sự. 34.00

100 người mua đầu tiên sẽ được tặng một cái tay xe kiểu thấp vừa, hay kiểu TRIALS có thể dùng để đổi xe làm lối xe *demi-course*, vật tặng ấy đáng giá 1$50.

Những người ở xa, hàng phải gửi đi, bản-hiệu sẽ buộc gói giùm không tính tiền phí-tổn.

GỞI ĐI KHẮP CẢ BẮC ĐỒNG-DƯƠNG

Số xe có hạn. Muốn mua xin gởi thư ngay đến M. DEBIOLLE độc quyền đại-biểu ở Đông dương chỗ ở mới, số 116, Avenue du Grand Bouddha, HANOI GIẤY XOI SỐ 520 3057

COMPAGNIE DES MACHINES A COUDRE

« SINGER »

Nhất nghệ tinh nhất thân vinh

Phàm ở đời bất luận là người nước nào, hoặc nam-giới hay nữ-giới hiết được một nghề mấy khôi mang tiếng với đời là người vô dụng. Thời buổi cạnh-chanh, thì giờ vàng ngọc. Thế thì bách nghệ phải nên tìm nghề gì làm cho được chóng quen, học cho được chóng biết, đỡ tốn thì giờ, công-phu không mấy, Công việc nhẹ nhàng chẳng phải giãi nắng giầm mưa. Nghề nghiệp thanh danh không phải giầm sương giãi gió. Thế thì chi bằng học nghề khâu máy, chả mất mấy tí công phu mà ra người có nghề. Nhà giầu mà biết nghề khâu máy thì giúp được nhiều việc trong gia-đình và đỡ mất thì giờ hỏ phí. Nhà nghèo mà biết được nghề khâu máy thì kiếm được lợi hàng ngày chẳng phải kém than vất vả.

Máy khâu của bản công-ty kể khắp hoàn cầu đâu đâu cũng đều biết, thật là một nhà máy lão luyện chỉ chuyên trị về nghề máy móc. Bản công-ty cũng đã tìm mọi cách tiện lợi như bán góp cho các quý-khách để góp dần từng tháng. Nay bản công-ty muốn cho các nữ giới nào có gia đình giáo-dục điều được biết nghề máy khâu. Vậy nay bản công-ty đã dùng sẵn những người Nữ-giáo chuyên dạy nghề khâu máy để đi dạy các nhà nữ-giới nào chưa biết và cho mượn cả máy mà học tập. Không lấy tiền công giầy mà máy cũng không lấy tiền thuê. Bản công-ty có dùng nhiều người đi chiêu hàng và có mang theo những kiểu mẫu lợi dụng của cái máy khâu để các quý-khách xem, nếu ai muốn hỏi điều gì xin cứ hỏi những người đi chiêu hàng sẽ biết, hoặc quá bộ lại bản công-ty chỉ điểm tại : Số nhà 42 Phố Phúc Kiến, Hanoi sẽ xin sẵn lòng thừa tiếp.

THĂNG-GIA Công ty
Cần bạch

Kim máy bán mỗi tá sáu hào (0$60)

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI
42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Sắp sửa diễn
CHÂU VỀ HỢP-PHỐ
Chèo cải-lương

Tối thứ tư 20 Octobre
CHỊ EM DÂU

Tích này tả tình cảnh chị em dâu trong một nhà rất là éo le. Xem mới rõ câu tục-ngữ : *Yêu nhau chị em gái, khái nhau chị em dâu.*

Tối thứ năm 21 Octobre
TRẬN CƯỜI
KHÔN TRẺ BẾ GIÀ

Tích hát chèo cải-lương có giá-trị xem đi xem lại mà vẫn không chán, càng hiểu rõ lời trò câu hát thời lại càng thú vị lắm.

Tối thứ bảy 23 Octobre
Dễ lắm
OAN BÀ THỊ-KÍNH
Chèo cải lương
Soạn giả : Nguyễn-đình-Nghị

Lần này có sửa đổi lại cách ra trò.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urojormine

3001 **Giá 1$30 một hộp**

QUẢNG NAM

Thời tiết và mùa màng. — Năm nay nhờ được trời bão lụt muộn, nên mùa lúa tháng tám thâu hoạch được hoàn toàn ; hiện nay gặt hái đã xong xuôi, nem rất có phần phong nẫm. Chẳng những lúa, cả đến các thứ hấp đậu, khoai, sắn, cũng đều được cả, nhưt là sắn lại càng nhiều lắm, đào về không biết làm chi cho hết, xắt phơi khô cũng không có chỗ đựng cho vừa. Nếu trời cứ thường thường, đừng làm bão lớn lụt to, cho hết tháng chín, thì rồi mùa lúa tháng mười cũng sẽ được bội thâu. Độ này giá gạo đã hạ lắm, thứ thật trắng tốt chỉ 7 giác một ang ; nhờ thế cho nên từ thành thị đến thôn quê, đâu đâu xem đều có vẻ thảnh thơi the thới.

Thời tiết thì đến nay xem bộ cũng còn hiền, chỉ có mấy hôm đầu tháng, trời làm mưa to gió lớn, ầm ầm, ào ào suốt ngày đêm; ai nấy đều khiếp hãi vì sợ bão. Nhất là những nhà nghề chài lưới ở các miền duyên-hải, lo rã nhau không thuyền xếp lưới lên bờ, chỗ nấy năm bảy chiếc chài, chùm xúm với nhau trên bãi cát. Trông thấy tình cảnh mà động lòng thay cho nhà nghề kiếm ăn trên mặt nước. Nhưng sái cơ nỗi lòng ấy cũng đã qua đi được, vì hai ba hôm nay trời đã êm lặng, nắng, tạnh, như thường ; tuy vậy mà nấy là mùa bão lụt, qua cơn ấy bến cũng cơn khác, có nhẽo vào đâu. Qua hết tháng chín mới có thể bớt lòng lo sợ.

新民書館

MỚI XUẤT BẢN :

LÊN BẢY

Mỗi cuốn 0$12
Cước thường 0$03
Cước recommandé : 0$13

Bán buôn tại Tân-Dân Thư-Quán, 29, phố hàng Bông-đệm, Hanoi.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được báo biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các hiệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho ; nếu không có tiền gửi theo giấy mua, thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn

---

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và liêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quí. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
81, phố Paul-Bert, Hanoi

3041



Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU
BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ói kém huyết sinh ra rào phổi, làm cho hay ho vật.

ẤY LÀ :
THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT MÁU BÒ 1$40

3001

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

Quí-khách nên mua những xe-đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng.

XE-ĐẠP TERROT :

Thượng hảo hạng	62$00
Hạng đi đường xa B.	52.00
Hạng đi đường xa A.	50.00

XE-ĐẠP ALCYON :

Thượng hảo hạng	60.00
Hạng đi chơi.	52.00
Hạng đi đường xa.	48.00

XE-ĐẠP « DRAGON D'OR ». 40.00

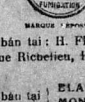
3036

HỎI CÁC NHÀ MẮC BỆNH XUYỄN, BỆNH HEN !

Đông thầy mắc bệnh mà đã nản lòng, nên dùng thuốc ARTESINE EXIBARD - REMÈDE D'ABYSSINIE en POUDRE) bằng bột, bằng thuốc lá hút, thì thấy đỡ chín ngay, và khỏi tức-thì.

Đỡ hột trong một cái đĩa, hoặc trên một mảnh kim-khí mà đốt, rồi thở cái khói thuốc, thì lập tức đỡ ngay. Cứ thử mà xem, sẽ thấy thần-hiệu là thường. Hút thuốc nước Abyssinie Exibard (CIGARETTES D'ABYSSINIE EXIBARD), công hiệu-nghiệm lắm.

Trên cái bằng quấn chung quanh hộp thuốc có in đủ-hiệu sau này nói là thực hiệu :



Có bán tại : H. FERRÉ & Cie, 28, Rue Richelieu, Paris.

Gởi bán tại BLANC, Hanoi
MONTÈS, Hanoi

Hiệu TRỊNH-XUÂN-NGHĨA 7 Rue du Chanvre Hanoi — Tél. 250

Bán buôn : MÁY ĐÁNH LỬA (briquet), để vào máy đánh lửa (pierre pour briquet) GIẤ « FRESCO HỒNG-KONG để may áo mi-saison mùi gris clair, rẻ-đa và gris foncé — Xin viết thơ lấy giá và mẫu.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

3001

CÁC NGÀI MUA THAN

Các ngài có muốn mua than Criblé hay than Menu ở mỏ Espoir (Hoành-Mô) thì mời các ngài cứ đến hỏi tại nhà giấy công-ty mỏ than Đông-triều số nhà 21, đường Jules Ferry, Hải phòng.

5.891

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọ.

Giá tiền 0$90

Thường nguyệt đêm thu

Có mấy công-tử, nhân đêm thu vui vẻ, có mời giáng trong, muốn đủ chân đi thưởng nguyệt trong xóm bình khang. Đến nơi nghe chỗ nọ tiếng, chỗ kia đàn, các công tử thấy cảnh thấy người thì lòng thường nguyệt đêm hai lại càng xa nước, liền vào một nhà chị em kia chơi có khách hát. Vào đến nơi chuyện trò chi tỷ mẩn bắt mi chi em phu nước đọn, bánh ra đủ thứ các công tử thưởng nguyệt đêm thu. Đang ăn uống một công tử nói rằng : — Các chị đã mua được thứ bánh ngon thì sao không bán chè thơm, lại mua thứ chè xuất gì thế này chẳng có hương vị gì cả.

Vì chị em tham rẻ mua thứ chè tạp hiệu, thấy các công tử chê hai không biết giá nhời lại làm sao mấy tìm cách nói đối rằng :

— Thưa các quan, chè tầu đuy chỉ có chè Kim-Thái là ngon nhất, nhưng vì chúng tôi không tìm thấy hiệu, mấy phải mua thứ chè này, xin các quan xơi tạm vậy.

Một công tử mấy nói thế biết chị em muốn quịch mình, liền ngâm ngay một câu rằng :

Khăn vai liệu bước tìm vào
Chẻn chè Kim-Thái đây nào thiếu chi
Số ba hàng ngang là gì ?
Hiện con ưu tử ai thì chẳng hay
Kẻo chị em nghe xong biết rằng cảnh nồng chè đầu đã thạo nên cứ gia thêm giá mà không giảm thớ ngon đắt nên.

Tin mình

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ tư 20 Octobre
Hát tuồng
GIANG TẢ CẦU HÔN

Tối thứ năm 21 Octobre
Hát chèo
SÙNG SƠN THÀNH MẪU

3006

PHÒNG THĂM BỆNH VÀ CHỮA RĂNG CỦA ÔNG ĐỐC-TƠ COLLOMB

32 Phố Đồng khánh, Hanoi

Nhổ răng, không chút đau đớn — Trám răng chữa răng — Thăm bệnh.

Có phòng khám bệnh cho người ốm nằm, mỗi cả ngày.

Tính giá riêng 3065

Tại hiệu MOREAU Jeune

5, phố cửa nhà thờ, Hanoi

Mới đến nhiều các thứ dạ may quần áo rất đẹp kiểu tối tân — Dạ đủ các thứ rất lịch-sự ở Paris — Muốn lấy mẫu thì viết giấy đến mà lấy. 5.912

Mấy điều khuyên về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội-đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-lật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, nó khi mới đỏ mắt, có nhứt mắt, đã phải chữa ngay ; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là gì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh-sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc,

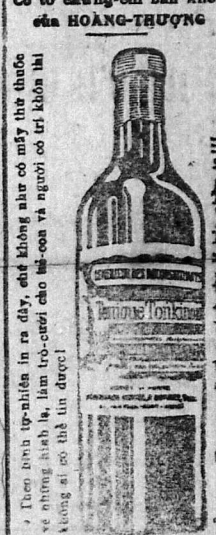
COLLYRE JAUNE

bien formule du Docteur CASAUX
Hiện bào chế CHASSAGNE
Lafon và Lacaze
Bí bằng bào-chế đệ nhất hạng tại Đại-hội đồng Paris, kỳ-nghệ
Ở hiệu Beaulieux, Hanoi

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG



Theo bệnh tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về chứng bịnh lạ, làm trò-cười cho thiên-hạ, không ai có thể tin được!

Các thứ rượu nhỏ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, chỏ nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Trang-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cao bác... trên ở trang thứ 4



Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

3027



Cả các khí-quản nữa...

Dù ở ngoài phòng-bị thế nào mặc lòng nếu cơ-thể ở trong không có gì bảo-hộ, thì trùng-độc nó cũng vào được khí-quản của ta. Muốn cho chắc chắn, chỉ có một cách, là dùng một thứ thuốc trong, trực tiếp khu khiển đến khí-quản, thuốc ấy là:

GOUDRON GUYOT



Chế bằng thông-hà Na-uy nguyên chất cất hơi. Thuốc ấy trừ bệnh, phòng bệnh rất hiệu. Các bệnh đau cuống phổi, đau buồng phổi dù mới dù cũ, dùng thuốc ấy thực chắc chắn. Có từ từ thuốc nước, có thứ thuốc viên, và có thứ thuốc kẹo.

Đòi lấy thực hiệu GOUDRON GUYOT nước viên, hay kẹo). Thứ nào cũng có giấy ba sắc viền ngoài: Tím xanh, đỏ, và đề chữ ở trên hiệu Mais-on FRÈRE, 19, Rue Jacob, PARIS (6e).

Chớ lấy các thứ bắt-chước làm tương tự thứ này.

Hiệu bào chế nào cũng có bán

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

48, Rue des Cantonnais, 48

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ các nhiều, hàng tàu nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ) như the, nuyến, lĩnh, lục, hàng, quế, sản cảo, cả hàng Saigon như lĩnh, the, sản cảo.

Hay mới có đủ các mặt, lãng thêm, mong đến sẽ mới mắn rộng khắ. Những hàng này bán buôn từng cái, chớ không bán lẻ cả không có mẫn gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần mấn đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản hiệu sin gửi contre remboursement.

Cảm-bạch

YU-WO-TSEONG

9016

Nhà Bán-đồ « TĂM-TĂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

---

hế nào là bệnh trĩ?

Bệnh chĩ là mọc mạn trong đại chàng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau sốt mệt nhọc, sau khi đại-tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kíp chữa, để lâu có thể ăn thủng đại chàng.

Vậy xin Liệt quí lưu tâm giới thiệu cho bạn tạ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM

Trí KHOA Y-SINH

26, Phố hàng Đường Hanoi

4053

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc tuyệt nọc

RÓM-SÀY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudel thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau róm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn: 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3002

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE

PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến-hiệu lạ thường ✦ **Không sốt**

Để lâu không hỏng **Rẻ tiền**

Giá một lọ có ả ống nhỏ rợt. . . . . **0$90**

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè già lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp quá bọ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU

số 10, phố hàng Ngang, Hanoi

số 113, phố Khách, Haiphong

số 78, phố hàng Trống, Nam-định

Kính-cáo

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn dã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

9, Rue Paul Bert, Hanoi

3022

HỎI CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ,

nếu các ngài đã dùng đủ các món thuốc rồi mà chưa khỏi thì nên mua thuốc mới POMMADE MOREL, dùng đến ngay lập tức mà chắng khỏi đau. Nếu không khỏi xin hoàn tiền LẠI NGAY.

Ở Hanoi có bán tại hiệu BOYVE, 72-74, Rue Paul-Bert, và ở các tỉnh đều có bán.

Nếu ai mắc phải bệnh tinh « Tấu và giang-mai » dù lâu hay mới, dù nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục, nên lập tức dùng thuốc của hiệu Đ-ĐỨC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Bac-cân, vì hiệu này là một nhà chuyên trị bằng thuốc bệnh tinh đã có tiếng không nghi nào là không tiếp được giấy ngợi khen và mình tạ ở các nơi gửi lại.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim đến giá số 83, phố hàng Bồ và ở Haiphong hiệu Phương nguyên phố Paul-Bert làm đại-lý bán bộ.

3022

RƯỢU BỔ MARIANI

(Vin Tonique Mariani)

RẤT MẠNH



Mỗi bữa uống một cốc con

Bổ-dưỡng sức khỏe và tinh-thần

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha trang, Đồng hới, Thu xá, Saïgon, Pnom Pe

3003

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

XIN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một lítre:* **2$40**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đeu dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai:* **1,25**

GOUTTES NATAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai:* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3005

DELEULE ET DETOUILLON

76, Rue Jules-Ferry, Hanoi

Súng và thuốc đạn hiệu « *Verney Carron* »

MUỐN HỎI TIN TỨC GÌ HAY GIÁ CẢ SẼ TRẢ LỜI NGAY



GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

MUA SẮM 1926 1927



MÁY THÁO KÉP và đóng kép, kiểu Anglais	0$80
ĐẠN TỔNG J. R., cal. 12 et 16, la boîte de 12.	0 [illegible]
MÃ TỬ có chất nhồn, cal 12 et 16, mỗi lạng nặng 250 grammes.	1$00
TÚI ĐEO bằng toile havane, rabat cuir, có túi gai.	2$75
GIẢY ĐEO ĐẠN bằng toile havane, ống bằng da.	1$25
VẢI TRẮNG mỗi hộp nặng 250 grammes.	0$40
LIỄU đong chì và đong thuốc T và M.	0$30
VỎ ĐẠN xanh bán thuốc đen, cal 12. Một trăm.	1$60
cal. 16. »	1$55
VỎ ĐẠN mũi da cam bán thuốc T, cal. 12. Một trăm.	3$20
cal. 6. »	3$00
VỎ ĐẠN (saumon) bán thuốc T, cal. 12. Một trăm.	2$80
cal. 16. »	2$70
ĐẠN GIẢ đủ các hạng Mỗi túi 5 kil.	2$30
THUỐC ĐEN Mỗi hộp 100 gr.	0$40
THUỐC T Mỗi hộp 100 gr.	1$10

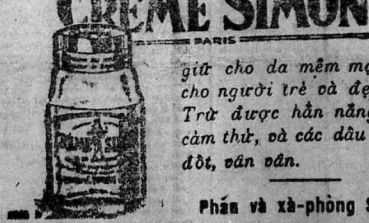
Có bán đủ các thứ súng thượng hảo-hạng « DARNE » « CHARLIN » « VERNEY CARRON »



NHỮNG VẾT XẤU Ở NGOÀI DA

cũng là diện-mạo già đi, là bắt các chất dựng nên da khô đi.

THỨ CRÈME SIMON



CRÈME SIMON

PARIS

giữ cho da mềm mại, giữ cho người trẻ và đẹp luôn. Trừ được hắn nắng, bệnh cảm thử, và các dâu sâu bọ đốt, vân vân.

Phấn và xà-phòng Simon

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chi du sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi: 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 192. 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH:	Francs **12.000.000**
TƯ BẢN NỘP RỒI:	» **68.400.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294:	» **81.089.020**

Chánh quán tại: Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự: M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự: M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chủ nhiệm: M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

CHO THUÊ TỦ BẠC

Tại chi quán Hanoi và Haiphong có cho các nhà gởi tiền thuê tủ bạc. Cách thức về việc thuê tủ bạc này tổ chức y hệt những nhà Băng to bên Đại-pháp.

Muốn hỏi giá cả, và xem xét buồng để các tủ bạc thì hỏi tại nhà băng về phòng (Service des litres).

Hiện viết tắt để gửi điện-tín: INDOCHINE.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)